

**VJESNIK
ZADARSKE NADBISKUPIJE**

Broj 5-6/2000

SADRŽAJ

Nadbiskupova riječ, 163

SVETA STOLICA, 164
 Papina poruka svećenicima za Veliki četvrtak, 164
 Papina poruka "Urbi et Orbi" za Uskrs 2000., 169

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA, 171
 Priopćenje s XX. plenarnog zasjedanja HBK, 171
 Pismo biskupa HBK o suradnji svećenika i laika, 173
 Nacionalni katehetski ured HBK: Katehetska ljetna škola 2000., 174

ZADARSKA NADBISKUPIJA, 177
 Molitva za Euharistijski kongres Zadarske nadbiskupije, 177
 Nadbiskupova homilija na Euharistijskom kongresu Zadarskog dekanata, 177
 Nadbiskupova homilija na proslavi svetog Duje u Splitu, 179
 Nadbiskupova radio-poruka za Svjetski dan molitve za zvanja, 183
 Nadbiskupova homilija na Misi zahvalnici zadarskih maturanata, 184

ODREDBE, 187

OBAVIJESTI (Svećeničke duhovne vježbe), 190

VJESTI I DOGAĐAJI, 128
 Jubilejska hodočašća u Katedralu, 129

IZ POVIJESTI NAŠIH ŽUPA: Sestrunj i Rivanj, 207

KRONIKA, 212

VJESNIK ZADARSKJE NADBISKUPIJE - Službeni vjesnik Nadbiskupije zadarske - ISSN 1331-7016; Izdavač: Nadbiskupski ordinarijat Zadar, Zeleni trg 1, 23000 Zadar, tel. 315-712, fax: 316-299; Odgovara: mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski; Uredničko vijeće: Rozario Šutrin, Nedjeljko Zubović, Livio Marijan; Tiska: WA Graf, N. Tesle bb, 23000 Zadar, tel. 323-592; Datum ulaska u tisk ovog broja Vjesnika: 26. svibnja 2000.

u župnoj crkvi Uznesenja Marijina, održan je duhovni seminar za unutarnje izliječenje i pomoć onima koji imaju narušen duhovni život, kojega je predvodio svjetski poznati svećenik i egzorcist, o. Rufus Pereira, zajedno s o. fra Stjepanom Kožulom i drugim pomoćnicima i prevoditeljima. Prva tri dana održan je seminar za svećenike, redovnike, redovnice i odabrane laike, a druga tri dana za vjernike laike. U nedjelju poslije podne, 21. svibnja, u dvorištu pred župnom crkvom, o. Rufus je predvodio misno slavlje s klanjanjem i molitvom. Na prvom dijelu seminara sudjelovali su o. Nadbiskup i Nadbiskup u miru.

EUHARISTIJSKI KONGRES U BENKOVCU - 20. svibnja 2000, u Benkovcu je održan euharistijski kongres Benkovačkog dekanata. Svetu misu u još nedovršenoj župnoj crkvi i euharistijsku procesiju predvodio je o. Nadbiskup.

RADIO NAJAVA DUHOVNIH DOGAĐANJA U ZADRU - 21. svibnja 2000., mons. M. Bolobanić, na Hrvatskom katoličkom radiju je

prikazao seminar za unutarnje ozdravljenje koje je u Zadru predvodio o. Rufus Pereira i najavio dolazak don Stefana Gobbija, osnivača Svjetskog marijanskog pokreta, koji će u Zadru, u katedrali sv. Stošije, održati "Cenakul" 25. svibnja.

SVEĆENIČKO REĐENJE KOD FRANJEVACA - 20. svibnja 2000., u crkvi sv. Frane u Zadru, g. Nadbiskup je zaređio za svećenika fra Tomislava Hrstića, franjevca zadarske Franjevačke provincije sv. jeronima.

EUHARISTIJSKI KONGRES ZEMUNIČKOG DEKANATA - u nedjelju, 21. svibnja 2000., ispred župne crkve u Zemunik, održan je euharistijski kongres Zemuničkog dekanata. Svetu misu i euharistijsku procesiju predvodio je o. Nadbiskup (vidi: Vijesti).

KRIZMA U KOLANU I BARBATU - 21. svibnja 2000., poslije podne, g. Nadbiskup je preko svete mise podijelio sakrament svete potvrde mladima u Barbatu i Kolanu.

* * *

NOVE KNJIGE

Ignazio Loconte: BLAŽENI JAKOV ZADRANIN
Samostan sv. Frane, Zadar 1999.

Nadbiskupova riječ

"Hajdete za mnom" (Mt 4,19)

Svećenička ređenja su najčešća u mjesecu lipnju. Oko ili na samu Petrovu, kad završe svoj studij, i nakon provjere, kandidati za svećeništvo se pozivaju na ređenje. To me je nadahnulo da svoju riječ posvetim, iznova, svećeništvu.

U našoj Nadbiskupiji zadarskoj ove godine na Petrovu, u katedrali sv. Stošije, jedan će naš đakon, ređenjem, biti pridružen Kristovu svećeništvu. Vjernici, puk oko njega, i sam biskup-reditelj, primit će ga kao dar i otajstvo. Zbilju svećeništva, Kristova i naša, u Crkvi, tako je naime jezgrovito nazvao Ivan Pavao II.

Zaista svakog novog svećenika doživljavamo kao Kristov dar ovoj mjesnoj Crkvi. "Ja dođoh da život imaju" /Iv 10,10/. Tako reče Pastir Dobri. U toj optici čujemo i ovu njegovu riječ: "Ne izabrate vi mene nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane..." /Iv 15,16/. Uskrsli će reći, na obali Tiberijadskog jezera, na pouskrsnom susretu s apostolima njihovom prvaku Petru: "Sljedi me" /Iv 21,19/. Nije li i taj put ponovio ono što evanđelist Matej donosi na početku Isusova djelovanja baš oko Galilejskog jezera kada je isti poziv uputio Andriji i Petru, Ivanu i Jakovu /Usp. Mt 4,18-22/. On, Krist Gospodin, po svome Svetom Duhu, jedini je apsolutno presudan u daru svakoga svećenika.

Tko je, naime, bliz putu mladoga pozvanog čovjeka u duhovnom pozivu, zna dobro koliko su dinamične i teške godine rasta i sazrijevanja do konačne odluke. Zna također koliko su izvanjske okolnosti na tom putu baš suprotan vjetar. Zna i koliko su važne zajednice, a kako su počesto upitne, iz kojih dolazi i kojima će biti poslan. Poznato mu je također koliko je čovjek sam sebi tajna i otajstvo te koliko je još više tajna svojoj vlastitoj okolini. Zbog svega toga zahvalni smo Gospodaru žetve za dar i ovogodišnjeg ređenika.

Ta svijest i sigurnost o pozvanosti postaje dio identiteta svakog svećenika. Postaje izvor njegove sigurnosti o smislu posvemašnjeg predanja. Tako pastir u Crkvi ide za Pastirom. "Tvoj štap i palica tvoja, utjeha su meni" /Ps 23/. Pastir pak u Crkvi ide pred svojim stadom. "Pred njima ide i ovce idu za njim jer poznaju njegov glas" /Iv 10,4/. Pastir u Crkvi jest također pratilac u životu, na putu. Ne spašava najprije samoga sebe, ne zasićuje se i ne gasi svoju žeđ neovisno od stada, jer s njima dijeli sudbinu. Isus reče: "daje život za ovce". Zato pastiri u Crkvi nisu samo "vođe" nego žive solidarno sa svojim narodom dijeleći iste životne okolnosti, radosti i tjeskobe. Tako prezbiterski život i služenje nose lik autentičnosti. Na to nam se treba neprestano vraćati jer "naročito danas prvotni pastoralni zadatak nove evangelizacije koji je zadan svemu Božjem narodu tražeći novi žar, nove načine i nove izraze naviještanja i svjedočenja Evanđelja, zahtjeva svećenike korjenito i cjelovito uronjene u Kristovo otajstvo i sposobne ostvarivati novi stil pastoralnoga života" /PDV, 1/. U tom duhu molimo novoga člana našega prezbitarija.

Nadbiskup

SVETA STOLICA

PISMO SVETOG OCA IVANA PAVLA II. SVEČENICIMA ZA VELIKI ČETVRTAK 2000.

Predraga braćo u svećeništvu!

1. Isus "je ljubio svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio" (1v 13,1). Duboko dirnut ponovno ovdje u Jeruzalemu, na mjestu gdje su prema predaji Isus i dvanaestorica blagovali pa-shahnu večeru i gdje je ustanovljena Euharis-tija, čitam riječi kojima evandelist Ivan uvodi u izvješće o Posljednjoj večeri.

Zahvaljujem Gospodinu koji mi daje da, u Ju-bilarnoj godini utjelovljenja njegova Sina, krozim Kristovim zemaljskim stopama, pro-lazeći putovima kojima je on prolazio od rođenja u Betlehemu do smrti na Golgoti. Jučer sam bio u Betlehemu u špilji Rodenja. U idućim danima pohodit ću različita mjesta živ-ota i otajstva Gospodinova: kuću Navješćenja, Goru blaženstava, Maslinsku gору. U ned-jelju, na koncu, bit ću na Golgoti i Svetom Grobu.

Ovaj današnji posjet dvorani Posljednje večere pruža mi prigodu za razmatranje cj-eokupnog otajstva Otkupljenja. Tu nam je Krist ostavio neizmjerne dar Euharistije. Tu je rođeno naše svećeništvo.

2. Upravo s ovoga mjesta želim vam uputiti pismo, kako to čimim već više od dvadeset go-dina, za Veliki četvrtak, dan Euharistije i "naš" dan u pravom smislu riječi.

Da, pišem vam iz dvorane Posljednje večere, ponovno razmatajući ono što se odigralo među ovim zidovima u onoj noći bremenitoj otajstvom. U duhu promatram Krista i apos-tole okupljene s njim za stolom. Pogled mi se posebno zausustavlja na Petru: kao da ga vidim

Pismo iz dvorane Posljednje večere

3. Moramo uvijek iznova razmatrati otajstvo dvorani Posljednje večere, u kojoj se osobito ječati kao "kod kuće". O nama bi se moglo reći, u odnosu na Posljednju večeru, ono što psalmist kaže o narodu u odnosu prema Jeru-zalemu: "Gospodin će zapisati u knjiigu naroda: 'Ovi su rođeni ondje'" (Ps 87 [86], 6).

Iz ove svete dvorane zamisljam vas u različ-i-tim dijelovima svijeta, s vaših tisuću lica, mladih ili već poodmaklih u godinama, u vašim različitim duševnim raspoloženjima: za mnoge, hvala Bogu, radosti i zanosa, za druge možda boli, umora ili posustalosti. U svima vama častim onu Kristovu sliku koju ste prihili posvećenjem, onaj "bijeg" koji na neizbrisiv način označava svakog od vas. To je znak osobite ljubavi, do koje je dospio svaki svećenik i na koji može uvijek računati, kako bi išao dalje s radošću ili krenuo iznova s ob-novljenim zanosom, prema sve većoj vjer-nosti.

manicima, njihovim roditeljima i kumovima

pred krizmu.

14. svibnja 2000., na Nedjelju Dobrog Pastira i Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja, u sjemeništu "Zmajević" održano je dramsko skazanje *In hoc signo vinces*. Pristustvovali su g. Nadbiskup i Nadbiskup u miru, brojni svećenici, redovnice i vjernici.

ZAHVALNICA MATURANATA - 15. svib-nja 2000., u katedrali sv. Stošije, Nadbiskup je predvodio koncelebriranu zahvalnicu za maturante grada Zadra i Biograda (vidi: Vij-esti).

"DVADESETO STOLJEĆE U ZADRU" - 15. svibnja 2000., u Narodnom muzeju u Zadru, otvorena je izložba "Dvadeseto stol-jeće u Zadru". U ime Zadarske nadbiskupije, otvorenju izložbe je bio nazočan Generalni vi-kar.

SEMINAR O ŽUPNIM CARTASIMA - 16. svibnja 2000., na Fratrovcu u Zagrebu, g. Nadbiskup je otvorio dvodnevni međunarodni seminar o župnim Caritasima.

NADBISKUP U MINISTARSTVU OBNOVE - 16. svibnja 2000., u pratinji ekonomoma don S. Petrova, g. Nadbiskup je pos-jetio Ministarstvo obnove i razvika RH, u Za-grebu, gdje je bio primljen od prof. dr. Stje-pana Hercega radi obnove crkava u Benkovcu i Skabrnji te radi pitanja prognanika.

DEKANATA - 13. svibnja 2000., u Privlaci, Euharistijski kongres Ninskog dekanata. Koncelebra-ciju i procesiju s Presvetim predvodio je o .Nadbiskup (vidi: Vijesti).

MOLITVENO BDJENJE ZA DUHOVNA ZVANJA - u subotu, 13. svibnja 2000., uoči Svjetskog molitvenog dana za duhovna zvanja, u katedrali sv. Stošije, održana je misa bdjenja za duhovna zvanja. Sudjelovalo je mnoštvo mladih vjernika, osobito članova duhovnih pokreta (vidi: Vijesti).

GOSPA FATIMSKA - 13. svibnja 2000., procesijom s Gospinim kipom od katedrale sv. Stošije do crkve Gospe od Zadravlja i svetom misom koju je predvodio mons. M. Bolo-banić, proslavljena je Gospa Fatimska (vidi: Vijesti).

EUHARISTIJSKI KONGRES PAŠKOG DEKANATA - u nedjelju, 14. svibnja 2000., u zbornoj crkvi sv. Marije u Pagu, održan je eu-haristijski kongres Paškog dekanata. Misno slavlje i euharistijsku procesiju oko stare grad-ske jezgre grada Paga predvodio je o. Nad-biskup (vivi: Vijesti).

KRIZMA U SLIVNICI - u nedjelju, 14. svib-nja 2000., u Slivnici, Nadbiskup u miru je predvodio svečano misno slavlje i podijelio svetu potvrdu 24-ici potvrđenika.

MJESEČNA OBNOVA MILOSRDNICA - 14. svibnja 2000., u samostanu Sestara mi-lostrdnica sv. Vinke Paulskog, u sklopu mje-sečne duhovne obnove sestara, Nadbiskup u miru je imao predavanje na temu: "Marija pre-mila kći Očeva".

SEMINAR ZA UNUTARNJE DUHOVNO IZLIJEČENJE - Od 17. do 21. svibnja 2000.,

EUHARISTIJSKI KONGRES ZADARSKOG DEKANATA - 6. svibnja 2000., u dvorištu župne crkve Uznesenja Marijina, Zadar-Belafuža, održan je euharistijski kongres Zadarskog dekanata. Svečano misno slavlje i euharistijsku procesiju po tom dijelu grada predvodio je Nadbiskup (vidi: Zad. nadb.)

SVETI DUJE - u nedjelju, 7. svibnja 2000., u Splitu je proslavljen blagdan zaštitnika grada, sveti Duj, biskup i mučenik. Svečanu procesiju oko stare gradske jezgre te koncelebrirano euharistijsko slavlje pred katedralom sv. Duj, predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Slavlje je prenosila Hrvatska radio-televizija (vidi: Zad. nadb.)

PREDKRIZMANIČKI SUSRET U KISTANJU - 8. svibnja 2000., u Kistanju, mons. M. Bolobanić, gen. vikar, imao je predkrizmanički susret s ovogodišnjim krizmanicima, njihovim roditeljima i kumovima.

SLAVLJE SV. NIKOLE I KRIZMA U KISTANJAMA - 9. svibnja 2000., kada se slavi blagdan Prijenosa moći sv. Nikole, Janjevci u Kistanju proslavili su svoj blagdan. Tom prigodom svetu misu je predvodio o. Nadbiskup i podijelio sakrament sv. potvrde 28-orici mladih (vivi: Vijesti)

SVIBANJSKA SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA - u srijedu, 10. svibnja 2000., u sjemeništu "Zmajević", održana je redovita mjesečna rekolekcija za svećenike Zadarske nadbiskupije. Kronicu je predvodio don Tomislav Sikirić, župnik i dekan u Biogradu. Predavanje je održao o. dr. Anđelko Domazet na temu "Sakrament potvrde između vjeronaučna znanja i vjerničkog iskustva".

POSJET PREDSTAVNIKA CARITASA IZ FREIBURGA - 10. svibnja 2000., u Nadb. domu, u Zadru, Nadbiskup je primio g. Herra, djelatnika u DCV - Freiburg, Njemačka, zajedno s. g. Vicom Batarelom, vršiteljem

dužnosti ravnatelja Hrvatskog Caritasa i g. Ivanom Furešom, zaduženog za kredite posredovanjem HC.

GOSPA LORETSKA - 10. svibnja 2000., u Zadru-Arbanasi, svečano je proslavljen blagdan župnog naslovnika - Gospe Loretske. Jutarnju sv. misu imao je mons. Šime Duca, Zadrani, prelat Nj. Svetosti iz Rima i veliki dobrotvor naše Nadbiskupije. Navečer je sv. misu i procesiju s Gospinim kipom predvodio o. Nadbiskup. Na toj misi propovijedao je mons. Duca.

SUSRET RADI OBNOVE SV. DIMITRIJA - 11. svibnja 2000., u Nadb. domu u Zadru, Nadbiskup je primio mons. Šimu Duca i prodekana Filozofskog fakulteta u Zadru, dr. Damira Magaša, radi donacije za obnovu crkve sv. Dimitrija u Zadru. Mons. Šime Duca želi obnoviti tu crkvu radi odvijanja pastoralne studenata.

BLAGOSLOV GRADILIŠTA PASTORALNOG DOMA U BIBINJAMA - 11. svibnja 2000., Nadbiskup je predvodio misu i blagoslovio radilište za pastoralni dom "Don Marko Sikirić" u Bibinjama.

BLAGDAN SV. LEOPOLDA MANDIĆA - 12. svibnja 2000., svetim misama u svetištu Gospe od Zdravlja, u Zadru, svečano je proslavljen blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića. Jutarnje sv. mise predvodili su mons. P. Kero i mons. M. Bolobanić, a večernju mons. Š. Duca iz Rima. Pred blagdan je u katedrali sv. Stošije održana trodnevna duhovna priprava koju je predvodio mons. M. Bolobanić, gen. vikar. U četvrtak, 11. svibnja, Generalni vikar je dao TV interview o životu sv. Leopolda i njegovoj povezanosti sa Zadrom (vidi: Vijesti)

PREDKRIMANIČKI SUSRET U SLIVNICI - 12. svibnja 2000., u župi Slivnica, Nadbiskup je imao susret s ovogodišnjim kriz-

Rođeni iz ljubavi

4. "Ljubio je svoje, one u svijetu, do kraja ih je ljubio". Za razliku od ostalih Evanđelja, Ivanovo se ne zaustavlja na opisivanju ustanovljenja Euharistije, o kojem je Isus već govorio u opširnom govoru u Kafarnaumu (usp. *Iv* 6,26-65), već se zadržava na gesti pranja nogu. Prije no primjer poniznosti koji nam je dan da bi ga oponašali, taj Isusov čin, koji tako zbunjuje Petra, objava je radikalnosti Božje uslužnosti prema nama. Doista u Kristu je Bog koji "sam sebe oplijeni" i koji je uzeo "lik sluge" do krajnjeg poniženja na križu (usp. *Fil* 2,7), kako bi čovječanstvo imalo pristup dubini božanskog života: veliki govori koji, u Ivanovu Evanđelju, slijede gestu pranja nogu i gotovo su komentar tomu, služe poput uvoda u otajstvo zajedništva Presvetog Trojstva, na koje nas Otac poziva čineći nas, darom Duha, dionicima Krista.

To se zajedništvo mora živjeti u skladu s novom zapovijedi: "Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas" (*Iv* 13,34). Nije slučajno da tu "mistagogiju" okrunjuje svećenička molitva pokazujući Krista u njegovu jedinstvu s Ocem, spremna vratiti se njemu kroz žrtvu samog sebe, ništa drugo ne želeći do da učenici budu dionici njegova jedinstva s Ocem: "Da svi budu jedno kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi" (*Iv* 17,21).

5. Od te male skupine učenika koji su čuli te riječi nastala je cijela Crkva šireći se u vremenu i prostoru kao "narod sabran jedinstvom Oca, Sina i Duha Svetoga" (Sv. Ciprijan, *De Orat. Dom.*, 23). Duboko jedinstvo toga novog naroda ne isključuje prisutnost u njegovu životu različitih i komplementarnih zadaća. Oni koji su postavljeni obnavljati *in persona Christi* čin koji je Isus izvršio na Posljednjoj večeri, ustanovljujući euharistijsku žrtvu, "izvor i vrhunac cijeloga kršćanskog života" (*Lumen gentium*, 11), s prvim su apostolima povezani na osobit način. Sakramentalni značaj po kojem se, zahvaljujući Svetom Redu, razlikuju daje da njihova prisutnost i

njihova služba budu jedinstvene, nužne i nezamjenjive.

Već je gotovo 2000 tisuće godina prošlo od toga trenutka. Koliki su samo svećenici ponovili taj čin! Često su to bili uzorni učenici, sveci i mučenici. Kako zaboraviti, u ovoj jubilarnoj godini, tolike svećenike koji su svojim životom, sve do prolijevanja krvi, svjedočili Krista? Njihovo mučeništvo prati cijelu povijest Crkve; njime je također obilježeno upravo završeno stoljeće koje je bilo označeno raznim diktatorskim režimima neprijateljski raspoloženima prema Crkvi. Želim, iz dvorane Posljednje večere, zahvaliti Gospodinu na njihovoj hrabrosti. Upirimo pogled u njih da naučimo slijediti stope Dobrog Pastira koji "život svoj polaže za ovce" (*Iv* 10,11).

Blago u glinenim posudama

6. Istina je da se u povijesti svećeništva, ne manje no u povijesti cijeloga Božjeg naroda, zamjećuje i mračna prisutnost grijeha. Toliko puta je ljudska slabost službenika potamnila u njima Kristovo lice. Nije li i ova dvorana Posljednje večere bila svjedok tomu? Tu ne samo da se dogodila Judina izdaja već je i sam Petar imao priliku suočiti se sa svojom slabošću primivši gorko proročstvo o nijekanju. Birajući ljude poput dvanaestorice Krist se sigurno nije zavaravao: upravo u tu je ljudsku slabost utisnuo sakramentalni pečat svoje prisutnosti. Pavao nam daje razlog tomu: "To pak blago imamo u glinenim posudama da izvanredna ona snaga bude očito Božja, a ne od nas" (*2 Kor* 4,7).

Zbog toga, unatoč svim slabostima svojih svećenika, Božji narod nije prestajao vjerovati u Kristovu snagu koja djeluje po njihovu služenju. Kako u tome smislu ne podsjetiti na divno svjedočanstvo asijskog siromaha? On, koji iz poniznosti nije htio biti svećenik, ostavio je u svojoj oporuci izraz svoje vjere u Kristovo otajstvo prisutno u svećenicima, izražavajući spremnost obraćati im se čak i ako bi ga progonili, ne vodeći računa o njihovoj grijehu. "I to činim - objasnio je - jer od

jetila s. Adelina Franov, provincijalna poglavica sestara Kćeri Miotlosrda koja je bila u posjetu svojim sestrama u Zadarskoj nadbiskupiji.

SASTANAK ODBORA ZA FINANCIJSKI SUSTAV CRKVE - 25. travnja 2000., u Nadb. domu u Zadru, Nadbiskup je predsjedao sastanku Odbora za financijski sustav Crkve u Hrvatskoj. Nazočni su bili: mons. Marin Strakić, dakovacki biskup, don Valentin Huzjak, glavni tajnik HBK, i don Lino Zohil, predsjednik SUK-a iz Zagreba.

HODOČAŠĆE BL. JAKOVU ZADRANINU U BITETTO - Od 25. do 28. travnja 2000., mons. M. Oblak, nadbiskup u miru, i dr. B. Škunca, franjev. provincijal u Zadru, predvodili su hodočašće bl. Jakovu Zadraniu u Bitetto kod Barija, Italija. (vidi: Vijesti).

POSJET POGLAVARICE KĆERI MILO-SRBA - 26. travnja 2000., Nadbiskupa je posredvodio dekanata. Euh. slavje i procesiju Pasmanskog dekanata. Euh. slavje i procesiju u Zadru, predvodio Nadbiskup (vidi: Vijesti).

PROVINCIJSKI KAPITUL FRANJEVACA - 4. svibnja 2000., u Franjevačkom samostanu sv. Franje u Zadru, održan je provincijski Kapitul oo. franjevaca Provincije sv. Jeronima u Zadru. Okupljene franjevence posjetili su g. Nadbiskup i Nadbiskup u miru.

PRVI PETAK U SJEMENŠTU - 5. svibnja 2000., na prvi petak, g. Nadbiskup je predvodio Euharistiju u kapeli Nadb. sjemeništa "Zmajević".

održavanja Euharistijskog kongresa Pasman-skog dekanata.

SUSTAV CRKVE - 25. travnja 2000., u Nadb. domu u Zadru, Nadbiskup je predsjedao sastanku Odbora za financijski sustav Crkve u Hrvatskoj. Nazočni su bili: mons. Marin Strakić, dakovacki biskup, don Valentin Huzjak, glavni tajnik HBK, i don Lino Zohil, predsjednik SUK-a iz Zagreba.

HODOČAŠĆE BL. JAKOVU ZADRANINU U BITETTO - Od 25. do 28. travnja 2000., mons. M. Oblak, nadbiskup u miru, i dr. B. Škunca, franjev. provincijal u Zadru, predvodili su hodočašće bl. Jakovu Zadraniu u Bitetto kod Barija, Italija. (vidi: Vijesti).

POSJET POGLAVARICE KĆERI MILO-SRBA - 26. travnja 2000., Nadbiskupa je posredvodio dekanata. Euh. slavje i procesiju Pasmanskog dekanata. Euharistijski kongres u Zadru, održan je euharistijski kongres u Glijanskog dekanata. Euharistijsko slavje i procesiju je predvodio Nadbiskup. (vidi: Vijesti).

OBNOVLJENI SV. KUZMA I DAMIJANA U POLAČI - 1. svibnja 2000., navečer, Nadbiskup je u župi Polača blagoslovio obnovljenu staru crkvu sv. Kuzme i Damijana, u ratu uništenju, te posvetio novi oltar u toj crkvi.

“ŠKOLA SLUŽBE GOSPODINE” KOD BENEDEKTIJKI - 1. i 2. svibnja 2000., u samostanu Benediktinki sv. Marije, održan je seminar “Škola službe Gospodnje” s temom: *Da se u svemu slavi Bog*. Prvoga dana sesionar je predavao mons. Marijan Oblak, na temu “Slava Bozja”, a drugog dana

trama je predavao mons. Marijan Oblak, na temu “Slava Bozja”, a drugog dana

kao vječni dar, “otkupiteljski” dar koji je jedinstvu s Ocem koje je raskinuto grijehom.

Postanica Hebrejima rasvjetljuje to otajstvo “Zrta i primos ne mille ti se, nego si mi tijelo pripravio... ‘Evo dolazim!’... ‘Vrstiti, Bože, volju tvoju!’” (*Heb*, 10,5:7; usp. *Ps* 40 [39],7-9). Prema autoru poslanice, Krist je te prorocke riječi izrekao ulazeći u svijet. One izražavaju njegovo otajstvo i njegovo postavljanje. One se počinju ostvarivati od trenutka Golgote. Od tada je svaki svećenički primos ponovno prikazanje Ocu jedinstvena Kristova primosa, ostvarena jednom zauvijek.

Ujedinjenje je bitna sastojnica Kristova svećeništva. U tome svjetlu ponovno čitamo riječi koje svaki dan izgovaramo i koje su upravo ovdje u dvorani Posljednje Večere prvi put odjeknule: “Uzmite i jedite od ovoga svi: ovo je moje tijelo koje će se za vas predati [...] Uzmite i pite iz njega svi: ovo je kalem moje krvi novoga i vječnog saveza koja će se prolići za vas i za sve ljude na otpuštene grijeha”.

Te riječi, prema gotovo istovjetnim redakcijama, nalazimo u Evanđeljima i kod Pavla. One su izgovorene na ovome mjestu u kasnu večer Velikog četvrtka. Dajući apostolima svoje tijelo za jelo i svoju krv za piće, on je izrazio duboku istinu o činu koji će kratko potom izvršiti na Golgoti. U euharistijskom je kruhu uistinu prisutno samo tijelo rodno od Marije i zrtvano na križu.

9. Kako se uvijek iznova ne vraćati tome otajstvu, u kojem je sadržan cijeli život Crkve? Taj je sakrament u tijeku dvije tisuće godina bio hranom bezbrojnim vjernicima. On je bio vrelo rijeke milosti. Koliki su sveci u

Ave verum Corpus natum de Maria Virgine, vere passum, immolatum in cruce pro homine.

8. Istodobno, smisao zrtve, svećeničkog čina u pravom smislu riječi, doveden je do savršenstva. Krist je na Golgoti predao vlastiti život

presvete krvi njegove koje oni sami posvećuju i oni sami poslužuju drugima” (*Fonti Frances-cane*, br. 113).

7. S ovoga mjesta na kojem je Krist izgovorio svete riječi ustanovljena Euharistije pozivam vas, dragi svećenci, da ponovno otkrijete “dar” i “otajstvo” koje smo primili. Da bismo prodli u njegovu bit moramo razmišljati o Kristovu svećeništvu. Sigurno da u njemu postoji drugo osobito, ministarstveno sudionitvo koje se bitno razlikuje od prvog, premda je s njim duboko povezano (usp. *Lumen gentium*, 10).

U jubileju utjelovljenja Kristovu svećeništvu prilazimo iz osobite perspektive. Jubilej nas poziva da u Kristu razmatramo tijesnu povezanost njegova svećeništva i otajstva njegove osobe. Kristovo svećeništvo nije “slučajno” niti je služba koju je on mogao ne preuzeti već je dio njegova identiteta utjelovljenog Sina, Bogočovjeka. Svi odnosi između čovječanstva i Boga od sada se ostvaju po Kristu: “Niko ne dolazi Ocu osim po jama, nalazimo u Evanđeljima i kod Pavla. One su izgovorene na ovome mjestu u kasnu večer Velikog četvrtka. Dajući apostolima svoje tijelo za jelo i svoju krv za piće, on je izrazio duboku istinu o činu koji će kratko potom izvršiti na Golgoti. U euharistijskom je kruhu uistinu prisutno samo tijelo rodno od Marije i zrtvano na križu.

9. Kako se uvijek iznova ne vraćati tome otajstvu, u kojem je sadržan cijeli život Crkve? Taj je sakrament u tijeku dvije tisuće godina bio hranom bezbrojnim vjernicima. On je bio vrelo rijeke milosti. Koliki su sveci u

Sacerdos et Hostia

različite načine.

NEDJELJA MUKE GOSPODNJE - 15. travnja 2000., Nadbiskup predvodio blagoslov maslinovih grančica, procesiju od sv. Krševana do Katedrale i Euharistiju koju je prenosila Hrvatska radio televizija a preko koje se pjevala Muka. Nadbiskup u miru predvodio je blagoslov grančica, ophod i misno slavlje kod Koludrica benediktinki sv. Marije.

BLAGOSLOV OBNOVLJENOG ŽUPNOG DOMA U KISTANJAMA - 15. travnja 2000., na Cvjetnicu poslije podne, Nadbiskup je u pratnji dion Srećka Petrova, ekonoma, bio u Kistanjama gdje je predvodio procesiju i misno slavlje. Blagoslovio je posve obnovljeni župni dom. Nadbiskupija je kupila zapaljenu zgradu i obnovila je za svećenike i sestre Milosrdnice. Dom ima i veliku dvoranu za pastoralne susrete. Kod blagoslova su bili nazočni g. Baraka, župan šibenski i g. P. Erak, načelnik Kistanja.

NADBISKUP NA SJEDNICI GIMNAZIJE - 18. travnja 2000., Nadbiskup je predvodio Euharistiju u Sjemeništu. Poslije podne sudjelovao je u radu Školske sjednice u Nadbiskupskoj klasičnog gimnaziji u povodu III. tromješčja.

PREDUSKRSNI POHOD DOMOVIMA STARIH - 19. travnja 2000., Nadbiskup je pohodio Dom umirovljenika (Obala P. Krešimira) i Centar za društvenu brigu o starim i nemoćnim osobama (Poluotok) u Zadru. U Domu umirovljenika je predvodio misno slavlje u 9 sati u koncelecijaciji s don Ivom Sebastijanom Lončarom, svećenikom koji živi u Domu. U 11 sati slavio je misu za zajednicu Centra na Poluotoku.

SVETO VAZMENO TRODNEVLJE - Nadbiskup je predvodio sve obrede Svetog vazmenog trodnevlja u stolnoj crkvi sv. Stošije: 20. travnja 2000., na Veliki četvrtak, u 9 sati, u koncelecijaciji s 87 svećenika, slavio je Misu posvete ulja; navečer, u 19 sati, predvodio slavlje Mise Večere Gospodnje s Obredom

pranja nogu; Na Veliki petak, 21. travnja 2000., u 19 sati, predvodio Bogoslužje Muke Gospodnje s pjevanjem Muke i klanjanjem križu, te procesiju ulicama grada do crkve sv. Šime. (Ove se godine procesija kretala preko Narodnog trga ulicom Don Ive Prodana zbog radova na Kneževoj palači.); u uskrsoj noći, na Vel. subotu, 22. travnja 2000., predvodio Uskrsno bdijenje s blagoslovom ognja, paljenjem uskrsne svijeće, Službom riječi i Euharistijom. Nakon blagoslova vode krstio je 14 katekumena. Opaženo je sudjelovanje većeg broja vjernika nego prošlih godina. Nadbiskup u miru slavio je kod Benediktinki sv. Marije Misu Večere Gospodnje u 18 sati, Službu Muke Gospodnje u 16,30 sati, Uskrsno bdijenje u 20 sati. Sva tri dana Sv. trodnevlja, Hrvatski radio-Radio Zadar emitirao je Nadbiskupovu poruku i misao uz dotični dan.

USKRS - Na Nedjelju Uskrsnuća Gospodnjega, 23. travnja 2000., u 11 sati, u ispunjenoj katedrali sv. Stošije, Nadbiskup je slavio svečanu koncelebriranu Euharistiju koju je prenosio Radio Zadar. Pjevao je Katedralni zbor čije je članove i voditelje nakon mise Nadbiskup primio na čestitanje u svoj Nadbiskupski dom. U 19 sati, svečano koncelebrirano misno slavlje u katedrali, u kojem je sudjelovao i o. Nadbiskup, predvodio je mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru, Ordinarij koncelebrirao. Pjevao je Središnji gradski crkveni zbor koji vodi mons. dr. Pavao Kero. Poslije mise, Nadbiskup je u svom domu primio zbor i čestitao članovima Uskrs. Na Uskrsni ponedjeljak, svečanu večernju misu u crkvi sv. Šime predvodio je generalni vikar, mons. M. Bolobanić. (Vidi: Vijesti).

KRIZMA U ZATONU - 24. travnja 2000., u Zatonu, Nadbiskup je predvodio misu te krizmao 17 mladih.

NADBISKUP NA ČOKOVCU - 24. travnja 2000., poslije podne, Nadbiskup je posjetio Tkon, Čokovac i Kraj te razgovarao o mjestu

njemu našli ne samo zalag već gotovo predokus neba!

Dopustimo da nas ponese kontemplativni žar, bogat poezijom i teologijom, kojim je sv. Toma Akvinski opjevao to otajstvo riječima himna "*Pange lingua*". Te riječi danas, u ovoj dvorani Posljednje večere, dolaze do mene kao odjek glasova tolikih kršćanskih zajednica diljem svijeta, tolikih svećenika, osoba zavjetovanog života, jednostavnih vjernika koji se svaki dan zadržavaju u klanjanju euharistijskom otajstvu.

Verbum caro, panem verum verbo carnem efficit, fitque sanguis Christi merum, et, si sensus deficit, ad firmandum cor sincerum sola fides sufficit.

Ovo činite meni na spomen

10. Euharistijsko otajstvo, u kojem se naviješta i slavi Kristova smrt i uskrsnuće u očekivanju njegova dolaska, srce je crkvenog života. Za nas ono ima i zasebno značenje jer je u središtu našeg služenja. Naša se služba ne ograničava na slavljenje euharistije već uključuje i naviještanje Riječi, posvećivanje vjernika po sakramentima, vođenje Naroda Božjeg putem zajedništva i služenja. No, Euharistija je središte iz kojeg sve proizlazi i kojem sve vodi. Naše je svećeništvo bilo rođeno na Posljednjoj večeri zajedno s njom.

"Ovo činite meni na spomen" (Lk 22,19): te Kristove riječi, premda upravljene cijeloj Crkvi, kao osobita zadaća upućene su onima koji će nastaviti službu prvih apostola. Upravo njima Isus predaje čin koji je upravo bio izvršio - pretvaranje kruha u njegovo tijelo i vina u njegovu krv; čin u kojem se on objavljuje i kao svećenik i kao žrtva. Krist želi da od sada pa nadalje taj čin na sakramentalan način postane također čin Crkve po rukama svećenikâ. Riječi "ovo činite" ne odnose se samo na čin već također i na onoga koji je pozvan da ga vrši. Drugim riječima ustanovljuje

ministerijalno svećeništvo koje tako postaje jedno od bitnih sastojnica same Crkve.

11. Taj će se čin vršiti "njemu na spomen": te su riječi vrlo važne. Euharistijski čin koji slave svećenici uprisutnit će u svakome kršćanskom naraštaju, u svakome kutku zemlje, djelo koje je Krist izvršio. Gdje god se bude slavila Euharistija tu će na nekrvni način biti uprisutnjena krv žrtvovana na Kalvariji, tu će biti prisutan sam Krist, Otkupitelj svijeta. "Ovo činite meni na spomen". Ponovno slušajući te riječi ovdje, među zidovima dvorane Posljednje večere, samo od sebe se nameće pokušaj zamišljanja onoga što je Krist osjećao. Bili su to dramatični sati prije muke. Evangelist Ivan podsjeća na ožalošćene riječi Učitelja koji pripravlja apostole na svoj odlazak. Kolika tuga u njihovim očima: "Naprotiv, žalošću se ispunilo vaše srce što vam ovo kazah" (Iv 16,6). No, Isus ih tješi: "Neću vas ostaviti kao siročad, doći ću k vama" (Iv 14,18). Premda će ga vazmeno otajstvo sakriti njihovu pogledu, on će više no ikad biti prisutan u njihovim životima, "u sve dane - do svršetka svijeta" (Mt 28,20).

"Spomen" prisutnost

12. Kristova će prisutnost biti izražena na mnogo načina. No, najuzvišeniji od svih bit će upravo euharistijska prisutnost. Ona nije jednostavno sjećanje već "spomen" kojim se uprisutnjuje ono što se slavi; nije simbolično sjećanje prošlosti već živa prisutnost Gospodina među svojim. Vječni zalag tomu bit će Duh Sveti, koji se trajno izljuje u euharistijskom slavlju, da kruh i vino postanu Kristovo tijelo i krv. To je isti Duh koji je u večeri Pashe, u ovoj dvorani bio "udahnut" u apostole (usp. Iv 20, 22), i koji ih je ponovno našao ovdje, okupljene s Marijom, na dan Pedesetnice. Tada siđe na njih u obliku snažnog vjetra i ognja (usp. Dj 2,1-4), te ih nagna da idu do kraja zemlje naviještati Riječ i okupljati Božji narod na "lomljenje kruha" (usp. Dj 2,42).

PREDSTAVLJANJE KNJIGE "U IME OCA I SINA I DUHA SVETOGA" - 12. travnja 2000., u dvorani Nadb. sjemeništa "Zmajević" predstavljena je knjiga mons. Marijana Oblaka, nadbiskupa u miru, "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga prema trećem tisućljeću", Zadar, 2000. Na predstavljaju su govorili mons. Ivan Prenda, nadbiskup, o. dr. Bernardin Skunca, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Zadru i s. Jadranska Mašina, Družbe Kćeri milosrda, Zadar. Program je vodio prof. Livio Marijan, Nadbiskupov tajnik a nekoliko prigodnih pjesama izveo je Katedralni zbor sv. Stišije pod ravnanjem g. Zana Morovića.

POSJET VODITELJA OSCE MISIJE - 13. travnja 2000., Nadbiskup je primio u posjet voditelja ured OSCE-a u Zadru, g. Michela Verlinga. Između ostaloga, bilo je i razgovora o incidentu (ubojstvu) koji se dogodio na Viru.

POSJET ZUPANA - 13. travnja 2000., u Nadbiskupskom domu u Zadru, Nadbiskup je primio gosp. Simu Prtenjaču, zadarskog župana. Razgovarali su o suradnji Zad. županije i Zad. nadbiskupije na socijalnom polju.

SUSRET RODITELJA BOGOSLOVA I SJEMENIŠTARACA U KAZANCU - 13. travnja 2000., u župnom domu u Kazancu, g. Nadbiskup je imao susret sa župnikom i roditeljima bogoslova i sjemeništaraca iz te župe.

DAN ŽUPANIJE - 14. travnja 2000., g. Nadbiskup je prisustvovao svečanoj sjednici Skupštine Zadarske županije u povodu proslave Dana županije.

"JONA" U SJEMENIŠTU - 14. travnja 2000., sjemeništu "Zmajević", navečer, Nadbiskup je bio nazočan jednocinski "Jona" koju je priredilo sjemenište "Zmajević" pred odlazak na uskrstne blagdane.

donacijom iz inozemstva, doprinosom župljana i najvećim dijelom sredstvima Nadbiskupije.

NADBISKUP OHRABRIO PROGNAVNIKE U BENKOVCU - 9. travnja 2000., u Benkovcu, Nadbiskup je predvodio euharistijsko slavlje i u propovijedi osvrtno se na težak položaj prognanih Hrvata iz BiH koji žive u Benkovcu, te na stavove međunarodnih orhanizacija i nekih tijela Vlade Republike Hrvatske o njihovom položaju. Nadbiskup se založio za jednaka prava svih i poštivanje izbora tih ljudi o mjestu boravka.

PREDSTAVA ČLANOVA "CENACOLO" U HKK - 9. travnja 2000., u Hrvatskoj kazališnoj kući u Zadru, članovi Zajednice "Cenacolo" iz Jankolovice (za liječenje i borbu protiv raka) izveli su predstavu *Iz tame u svjetlo*. Bio je nazočan mons. M. Oblak, nadb. u miru.

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA U KATEDRALI - Od 7. do 9. travnja 2000., održana je korizmena duhovna obnova u katedrali sv. Stišije koju je predvodio katedralni župnik i generalni vikar mons. Milivoj Bolo-banić. Sudjelovao je veliki broj vjernika. Završno klanjanje i euharistijsko slavlje zajedno s obitelji i prijateljima. O duhovnoj obnovi je u emisiji "Mir i dobro" govorio je mons. Bolobanić.

ZBOR SAVJETNIKA - 10. travnja 2000., Nadb. domu u Zadru, g. Nadbiskup je predsjedao 24. sjednici Zbora savjetnika.

SVEČENIČKA REKOLEKCIJA U TRAVNJU - 12. travnja 2000., U Sjemeništu "Zmajević", Nadbiskup je predvodio svećeničku mjesecnu rekolekciju. U prvom dijelu Službu riječi pomirenja predvodio je don Ćedomil Supraha, a u drugom dijelu mr. Marko Tomić, prof. Svetoga pisma iz Dakova imao je predavanje: Krštenje-sakramental učjepljenje u Krista i Crkvu.

15. U svjetlu Euharistijske ponovno otkriveno naše svećeništvo! Pomognimo da se i u našim

zajednicama ponovno otkrije bogatstvo svakodnevnog slavljenja svete mise, osobito na ovoj najsvetčanijoj, nedjeljnog sastanka. Zahvaljujući vašem apostolskom radu neka poraste ljubav prema Kristu prisutnom u Euharistiji. To zauzimanje ima osobitu važnost u ovoj jubilejskoj godini. Na srcu mi je euharistijski kongres koji će se održati u Rimu od 18. do 25. lipnja na temu "Isus Krist, jedini Spasitelj svijeta, kruna za naš život". To će predstavljati središnji događaj Velikog jubileja, koji mora biti "intenzivna euharistijska govorina" (*Tertio millennio adventiente*, 55). Spomenuti Kongres očitovat će upravo duboku povezanost između otajstva Učeljenja Kristove prisutnosti.

Iz dvorane Posljednje večere upućujem vam euharistijski zagrljaj. Neka slika Krista okružena njegovim apostolima na Posljednjoj večeri svakome od vas bude poticaj na bratstvo i zajedništvo. Veliki slikari ulagali su svoje najbolje talente u oslikavanje Kristova lica među njegovim apostolima na Posljednjoj večeri: kako zaboraviti Leonardovo remek-djelo? No, samo su sveci, snagom svoje ljubavi, mogli proizvesti dublje u otačstvo, govorinu, do kraja ih je ljubio".

16. Želio bih zaključiti ovo razmišljanje, koje vam povjeravam s ljubavlju, riječima drevne molitve:

"Hvalu ti dajemo, Oče naš, za život i spoznaj, koju si nam dao spoznati po Isusu svome sluzi: tebi slava u vijeku. Kao što bijaše ovaj razlomljeni kruh rasprišen po bregovima, i sabran postade jedan,

13. Dvije tisuće godina od Kristova rođenja, u ovoj jubilarnoj godini, moramo se na osobit način sjećati i promišljati istinu o onomu što možemo nazivati njegovim "euharistijskim rođenjem". Dvorana Posljednje večere je mjesto tog "rođenja". Tu je za svijet započela nova Kristova prisutnost koja se neprekidno događa gdjegdje se slavi Euharistija i gdje svećenici posuduju svoj glas Kristu, ponavljajući svete riječi ustanovljenja.

Ta euharistijska prisutnost prati povijest Crkve kroz dvije tisuće godina i prati će je do kraja vremena. Biti tako tijesno vezani uz to otajstvo za nas je ujedno radost i izvor odgovornosti. Srca ispunjena divljenjem i zahvalnošću danas želimo postati dublje svjesni te prisutnosti, i u tome duhu ući u Vazmeno trodnevje Kristove muke, smrti i uskrsnuća.

Zalog dvorane Posljednje večere

14. Moja draga braćo svećenici, koji se na Velikog četvrtak u katedralama oko svojih pastira, kao što se prezbiteri Crkve u Rimu okupljaju oko Petrova nasljednika, želim da prihvatite ova razmišljanja, moje razmatranje u sugestivnom ozračju dvorane Posljednje večere! Bilo bi teško pronaći mjesto koje bi moglo bolje podsjetiti na euharistijsko otajstvo i ujedno na otajstvo našeg svećeništva.

Ostanimo vjerni "zalogu" Posljednje večere, velikom daru Velikog četvrtka. Svetu Euharistiju uvijek slavimo gorjiva duha. Zadržavajući se često i dugo u klanjanju pred Kristom u Euharistiji. Stupimo na neki način u zajedništvo s ljubavlju, riječima drevne molitve:

K R O N I K A

TRAVANJ, 2000.

PASIONSKA BAŠTINA U ZADRU - U sklopu kulturno-znanstvene manifestacije *Pasionska baština*, što se ove godine odvijala u Zadru i Preku od 29. ožujka do 1. travnja, Nadbiskup je 31. ožujka 2000., u Nadbiskupskom domu, primio sve sudionike skupa i pozdravio ih. Primanju su bili nazočni mons. M. Bolobanić, gen. vikar, mons. M. Oblak, Nadbiskup u miru, te preko osamdesetak sudionika na čelu s akademikom Jerkom Bezićem koji je pozdravio Nadbiskupa u ime nazočnih. Nadbiskup je sudjelovao na dijelu predavanja o hrvatskoj glagoljskoj liturgijskoj i književnoj baštini što su ih drugog dana simpozija sudionici održali na Filozofskom fakultetu u Zadru. U sklopu *Pasionske baštine*, 31. ožujka 2000., u sv. Donatu, održan je i koncert glagoljaških napjeva Korizme i Velikog tjedna, na kojem su drevne pasionske napjeve izveli Korišti župne crkve sv. Marije iz Sali na Dugom otoku. koncert je pripremio i vodio Livio Marijan, Nadbiskupov tajnik.

MISA U SJEMENIŠTU - 2. travnja 2000., g. Nadbiskup je predvodio Euharistiju u Sjemeništu nakon povratka iz Svete zemlje. Sjemeništarima je prenio svoje dojmove sa susreta s Ivanom Pavlom II. u velikoj koncelebraciji uz Galilejsko jezero.

BLAGOSLOV GRADILIŠTA I TEMELJCA U KARINU - 2. travnja 2000., u župi Karin, Nadbiskup je blagoslovio gradilište i kamen temeljac za novu župnu crkvu sv. Male Terezije. Sudjelovalo je više svećenika i veliki broj vjernika iz Karina i susjednih župa.

MJESEČNA OBNOVA MILOSRDNICA - Na redovitoj mjesečnoj duhovnoj obnovi Sestara milosrdnica, 2. travnja 2000., u samo-

stanu sv. Vinka Paulskog u Zadru, mons. M. Oblak, nadbiskup u miru, održao je sestrama predavanje na temu: "Otac i dva sina."

SJEDNICA CRKVENOG SUDA - 3. travnja 2000., u Nadbiskupskom domu, u Zadru, Nadbiskup je predsjedao II. sjednici Crkvenog suda. Nazočni su bili: don mr. Zdenko Milić, sudski vikar, dr. Tomislav Bondulić, pridodani sudac, dr. Pavao Kero, branitelj ženidbenog veza, prof. Livijo Marijan, bilježnik i Zvonko Ćustić, dipl. pravnik, bilježnik. Poseban gost je bio dr. Zvonimir Kurečić, sudac Ženidbenog suda Zagrebačke nadbiskupije.

RADIO EMISIJA O NADBISKUPU GARKOVIĆU - 5. travnja 2000., za emisiju "Idi za srcem" Hrvatskog katoličkog radija, mons. M. Oblak, nadb. u miru, govorio je o dobroti pokojnog mons. Mate Garkovića kao svećenika, profesora teologije i našega zadarskog nadbiskupa.

REKOLEKCIJA ZA REDOVNICE - 5. travnja 2000., u sjemeništu "Zmajević", održana je mjesečna rekolekcija redovnica u Zadarskoj nadbiskupiji. Meditativno klanjanje pred Presvetim predvodio je mons. M. Bolobanić.

NADBISKUP NA HBK - Od 4. do 6. travnja 2000., u Zagrebu, Nadbiskup je sudjelovao na 20. zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije. (Priopćenje se nalazi u rubrici HBK).

BLAGOSLOV OBNOVLJENE CRKVE U SUHOVARIMA - 8. travnja 2000., Nadbiskup je blagoslovio u ratu porušenu i ponovno obnovljenu župnu crkvu Prikazanja BDM u Suhovarima. Crkva je obnovljena

tako neka se sabere tvoja Crkva
s krajeva zemlje u tvoje kraljevstvo [...]
Ti si, gospodar svemogućí,
sve stvorio poradi imena svoga,
dao si sinovima ljudskim hranu
i piće da ih uživaju
i da ti iskazuju hvalu,
a nama si po svome služi Isusu milosno po-
dario
duhovnu hranu i piće
za vječni život [...]

tebi slava u vijekel!"
(*Didaché*, IX,3-4; X,3-4)

Iz dvorane Posljednje večere, predraga braćo
u svećeništvu, sve vas u duhu grlim i od srca
blagoslivljam.

Iz Jeruzalema, 23. ožujka 2000.

Ivan Pavao II.

Poruka Svetoga Oca "Urbi et orbi" (Gradu i svijetu) na Uskrs 23. travnja 2000.

"Znamo da si doistine uskrsnuo Božji sine"

1.
"Mors et vita duello conflixere mirando..."
"Sa životom smrt se sasta i čudesna borba
nasta."
"Voda živih pade tada i živ živcat opet vlada"
(*Uskrsna posljednica*).

Danas se Crkva, još jednom začuđena, zaustavlja uz prazan grob. Poput Marije Magdalene i drugih žena, koje su došle pomastima pomazati tijelo Raspetoga, poput apostola Petra i Ivana, koji su na riječ ženâ dotrčali, Crkva se saginje nad grob u koji je bio položen njezin Gospodin nakon razapinjanja. Prije mjesec dana, kao hodočasnik u Svetu Zemlju, imao sam milost pokleknuti pred kamenu ploču koja označuje mjesto gdje je Isus bio pokopan. Danas, na Uskrsnu nedjelju, usvajam navještaj nebeskoga glasnika: "Uskrsnu! Nije ovdje!" (*Mk* 16,6). Da, život i smrt su se sučelili i Život je zauvijek pobijedio. Sve je opet usmjereno životu, Životu vječnom!

2.
"Victimae paschali laudes immolent christiani..."

"Svetoj žrtvi uskrsnici
dajte slavu, krštenici.
Janje ovce oslobodi,
Krist nas grešne preporodi."

Riječi Uskrsne posljednice divno izražavaju otajstvo koje se ispunja u Kristovoj Pashi. One označuju obnoviteljsku snagu koja se oslobađa iz njegova uskrsnuća. S oružjem ljubavi, Bog je pobijedio grijeh i smrt. Vječni sin, koji je sama sebe ogolio da bi se učinio poslušnim slugom sve do smrti na križu (usp. *Fil* 2,7-8), pobijedio je zlo u korijenu otvorivši raskajanim srcima put povratka Ocu. On je Vrata Života, koji na Uskrs pobjeđuje vrata paklena. On je Vrata spasenja koja su otvorena svima, Vrata božanskog milosrđa, koje baca novo svjetlo na ljudski život.

3.
Uskrsli Krist pokazuje putove nade, po kojima zajedno napredujemo prema pravednijem i solidarnijem svijetu,

gdje slijepra sebičnost malobrojnih
ne prevladava nad vapajem boli mnogih,
dovodeći cijele narode
u stanje ponizavajuće bijede.
Poruka života, koja odjekuje iz usta anđela
kod kamena odvaljenog s groba,
neka svlada tvrdoću srdaca,
vodi k svladavanju nepravednih zapreka
i promiče plodan susret naroda i uljudbi.
Slika novoga čovjeka,
koja sjaji na Kristovu lica,
neka potakne sve da prepoznaju
nedodirljivu vrljednost ljudskoga života;
neka potakne prikladne odgovore
na sve veći zahjev
za pravednošću i jednakim mogućnostima
u različitim prilikama društvenog života;
neka pokrene pojedinice i države
na puno poštovanje temeljnih i istinskih prava
ukorijenjenih u samu narav ljudskoga bica.

novu baštinu života i slave.

5.

“*Ubi est mors stimulus tuus?*”

“Gdje je, smrti, žalac tvoj?” (1 Kor 15,55),

ključ apostol Pavao,

zahvaćen na putu u Damask svjetlom Krista

uskrsloga.

Njegov poklik stoljećima odzvanja

kao navještaj života za cijelo čovječanstvo.

I mi, muževi i žene dvadesetoga stoljeća,

pozvani smo posvjestiti si

ovu Kristovu pobjedu nad smrću,

objavljenom jeruzalemskim ženama i aposto-

lima,

kad presrašeni stigoše grobu.

Iskustvo tih svjedoka koji su vidjeli

kriz Crkvu stiglo je sve do nas.

Ono se znakovito izražava

u hodnu hodočasnika koji,

u ovoj godini Velikoga jubileja,

prolaze kroz Sveta vrata

i odlaze s više hrabrosti

graditi putove pomirenja s Bogom i braćom.

U srcu ove milosne godine

neka snažnije odjekne navještaj Kristovih

učenika,

zajednički navještaj, iznad svih podjela.

u žarkoj želji za punim zajedništvom:

“*Scimus Christum suvexisse a mortuis vere*”.

“Znamo da si doistine uskrsnuo, Božji Sine.

Pobjedniče, Kralju divan, budi nama milosti-

van!”

Amen.

Pomozi narodima nadvladati drevena i nova

suparništva,

odbacivši osjećaje rasizma i ksenofobije.

Neka bi se cijela zemlja

preplavljena sjajem uskrsnuća,

radovala jer je “svjetlo vječnoga Kralja

pobjedilo tmine svijeta” (*Lvov Vazmenoga*

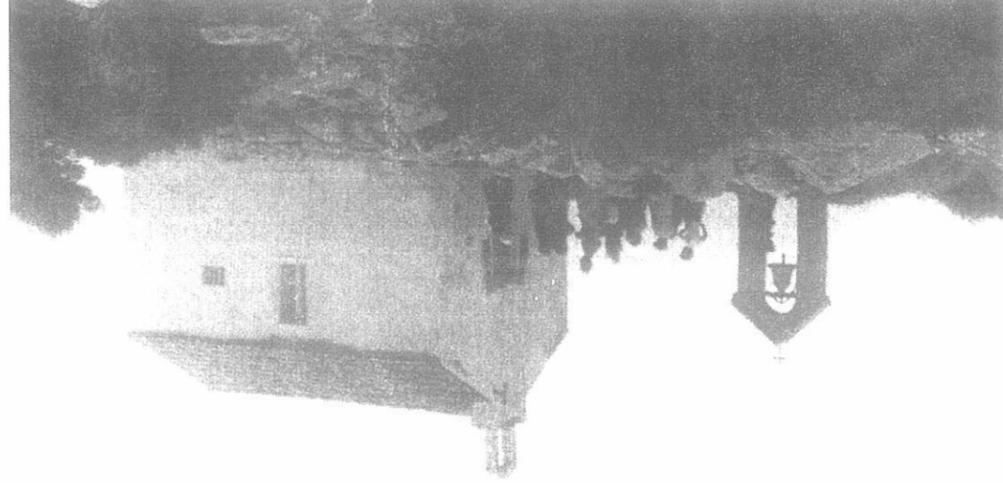
bdjenja).

Da, Kristi je pobjednički uskrsnuo,

i ponudio čovjeku

Adamovu baštinu u grijehu i smrti,

Rozario Šutrin

Rivanj, crkva Sv. Jelene

Sestrunj, unutrašnjost velike crkve

Sestrunj, Mala crkva Gospe od Zdravlja u mjestu

RIVANJ

Otočić Rivanj se smjestio između Sestrunja i Ugljana. Prirodni je produžetak otoka Ugljana. Dug je 3 i po km. a ima površine 4 i po km². Jedino naselje nalazi se na zapadnoj strani, pri vrhu otoka. Ima podataka da je bio naseljen u ilirsko doba. Od 1640. god. bio je vlasništvo plemićke obitelji Lantana.

Prema Karlu F. Bianchiju spominje se prvi put 1350. god. a ime Rivanj dobio je prema lat. riječi *Ripanium*. Lat. riječ *ripa* znači - obala, uz more, rijeku, vodu. Tu je slovo *p* prešlo u *v*, a slog *ni* u hrv. *nj*. (A.R. Filipi, O imenu otoka Rivanj - Radovi Inst. JAZU u Zadru, sv. 3, 1956. str. 485-8; Dr. Ivo Rubić, Otok Rivanj - Radovi Inst. JAZU u Zadru, sv. IV-V. 1959. str. 117-143.)

U vjerskom pogledu Rivanj je uvijek pripadao župi Sestrunj. Oduvijek je s njim činio jednu župu. Do kraja 1960-tih, žitelji Rivnja pokapali su se na mjesnom groblju u Sestrunju, a

od tada se pokapaju na svom novom groblju koje se nalazi istočno od crkvice sv. Jelene.

Po sredini otočića nalazi se na vrhu **crkvice sv. Jelene**, carice, majke rimskoga cara Konstantina Velikoga. U crkvi se nalazi svetičin kip. Misno slavlje se u njoj drži na blagdan sv. Jelene (18. kolovoza), u prigodi sprovoda i na Dušni dan. Sagrađena je 1877. god. i ima istaknut položaj nad selom. Ispred crkvice na malom zvoniku visi **zvono** koje je nabavio župnik don Amos Rube Filipi. U blizini crkve vide se ostaci srednjovjekovne crkvice sv. Barbare.

Dok su stanovnici Zverinca i Sestrunja čakavci, Rivanjci su štokavci. Rivanjska su prezimena: Radulić i Fatović. Iz Privlake su došli Grbići i Mustaći. Zbog prekrasnog položaja uz more, zaklona od bure i ljepote krajobraza, mjesto ima najbolje uvjete za razvoj turizma.

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

PRIOPĆENJE S XX. PLENARNOG ZASJEDANJA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE (Zagreb, 4. – 6. travnja 2000.)

Dvadeseto plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije održano je u Zagrebu, u prostorijama Nadbiskupskog dvora, Kaptol 31, od 4. do 6. travnja 2000. g. Uz članove HBK zasjedanju je prisustvovao Apostolski nuncij u RH mons. Giulio Einaudi; delegat Slovenske biskupske konferencije mons. Franc Rode, nadbiskup ljubljanski i predsjednik Slovenske BK; delegat Talijanske biskupske konferencije, mons. Eugenio Ravignani, biskup tršćanski; delegat Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski administrator trebinjsko-mrkanjski, ujedno i potpredsjednik BKBiH te mons. Ivan Penzes, biskup subotički.

Zasjedanje, koje je na dnevnom redu imalo dvadeset točaka, otvorio je predsjednik HBK mons. Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački te posebno pozdravio goste. Oni su, uzvraćajući pozdrav, iskazali zahvalnost i radost što su zajedno s braćom čime se jasno afirmira univerzalnost i zajedništvo Katoličke Crkve na našim prostorima. Svaki od njih je u kratkim crtama izvjestio o situaciji i glavnim pitanjima Crkve u svojoj domovini.

Na ovom zasjedanju biskupi su nastavili raspravu o suradnji između svećenika i laika u poslanju Crkve. O tome su uputili pismo u kojem se potiče sve u našoj Crkvi na zauzetu i plodnu suradnju radi dobra Crkve kao i općeg dobra svih ljudi. Ujedno su zaključili da će se nastaviti produbljivati ova tematika s ciljem da se izradi jedan mjerodavni dokument.

Na zasjedanju BKJ u Đakovu 27. – 29. rujna 1982., uspostava trajnog đakonata ocjenjena

je potrebnom i korisnom što važi i za HBK. Sada su biskupi odlučili da se na temelju dokumenata Kongregacije za katolički odgoj: *Temeljni propisi za formaciju trajnih đakona* i Kongregacije za kler: *Direktorij za službu i život trajnih đakona* (izdanih 22. veljače 1998. i prevedenih na hrvatski), priredi Nacionalni direktorij za život i službu trajnih đakona.

Vođena je rasprava o aktualnim pitanjima vjeronauka u školi o čemu su govorili mons. Marin Srakić, predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju i mons. Milan Šimunović, predstojnik Nacionalnog katehetskog ureda. Potvrđena je važnost konfesionalnog vjeronauka u školi i odlučnost da se još više definira njegova specifičnost u odnosu na župnu katehezu. Tome će doprinjeti novi vjeronaučni udžbenici koji su u pripremi. Odlučeno je da će Copyright za njih preuzeti Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije. Istaknuta je i potreba osposobljavanja vjeroučitelja za vjeronauk u predškolskim ustanovama što će se ostvariti u dogovoru s crkvenim učilištima koja su nadležna za osposobljavanje vjeroučitelja.

Odobren je "*ad experimentum*" i novi *Plan i program za vjeronauk u srednjoj školi*.

Raspravljalo se i o postupku ekvivalencije odgovarajuće stručne spreme vjeroučitelja iz religiozne pedagogije i katehetike koji je u tijeku i koji se provodi u skladu s propisima visokih crkvenih učilišta i odredbama nadležnog ministarstva RH.

U skladu sa smjernicama Općeg direktorija za katehezu posebna je pažnja posvećena župnoj katehezi, osobito radu s odraslima.

Radi važnosti i jasnoće na području vjeronauka u školi i župne kateheze, odlučeno je da će biskupi uskoro o tome uputiti pastirsko pismo.

Pozivajući se na Apostolsko pismo *Tertio Mil-lenio Adventante* i na bulu proglašenja Svete tijskog kongresa (18. – 25. lipnja) i mons. Val-ter Župan o hodočašću bračnih parova (12. – 15. listopada).

jelje ovogodišnje korizme slavio *Dan oproštenja*, u svakoj će se biskupiji označiti *Dan oproštenja* prema odredbi mjesnog Ordinarija.

Predstavljen je odobreni Statut HBK kojeg je svojim dekretom od 5. veljače 2000. godine odobrila Kongregacija za biskupe. Novost je da službe u HBK traju pet godina a i sva tijela HBK uskladić će se s novim Statutom.

Biskupi su izabrali novu Komisiju za odnose s Državom u sastavu: mons. Anton Tamarut (predsjednik), mons. Zelimir Puljić i mons. Antun Skvorčević.

Biskupi su odredili da se povodom stote obljetnice Prvog katoličkog sastanka 1900. godine u Zagrebu, organiziraju jedan susret posvećen pitanju laikata kod nas koji će se održati u proljeće 2001. godine.

Na prijedlog predsjednika Vijeća HBK za kler i predsjednika Vijeća HBK za laike, potvrđeni su novi članovi tih vijeća.

Predsjednicima Vijeća HBK za laike i za obitelji povjeren je zadatak da provedu prvu za osnivanje ureda za laike i obitelji. O pripremi nacionalnog susreta katoličke mladeži koji će se održati u Rijeci 29. travnja ove godine, izvještaj je podnio mons. Mile Bogović, predsjednik Vijeća HBK za laike.

Biskupi odgovorni za hodočašća u Rim povodom Velikog jubileja podnijeli su o tome izvješća: mons. Josip Mrzljak o hodočašću svećenika, mons. Vlado Košić o hodočašću novinara (1. – 4. lipnja), mons. Marko Čulej o hodočašću povodom Svjetskog Euharistijskog kongresa (18. – 25. lipnja) i mons. Valter Župan o hodočašću bračnih parova (12. – 15. listopada).

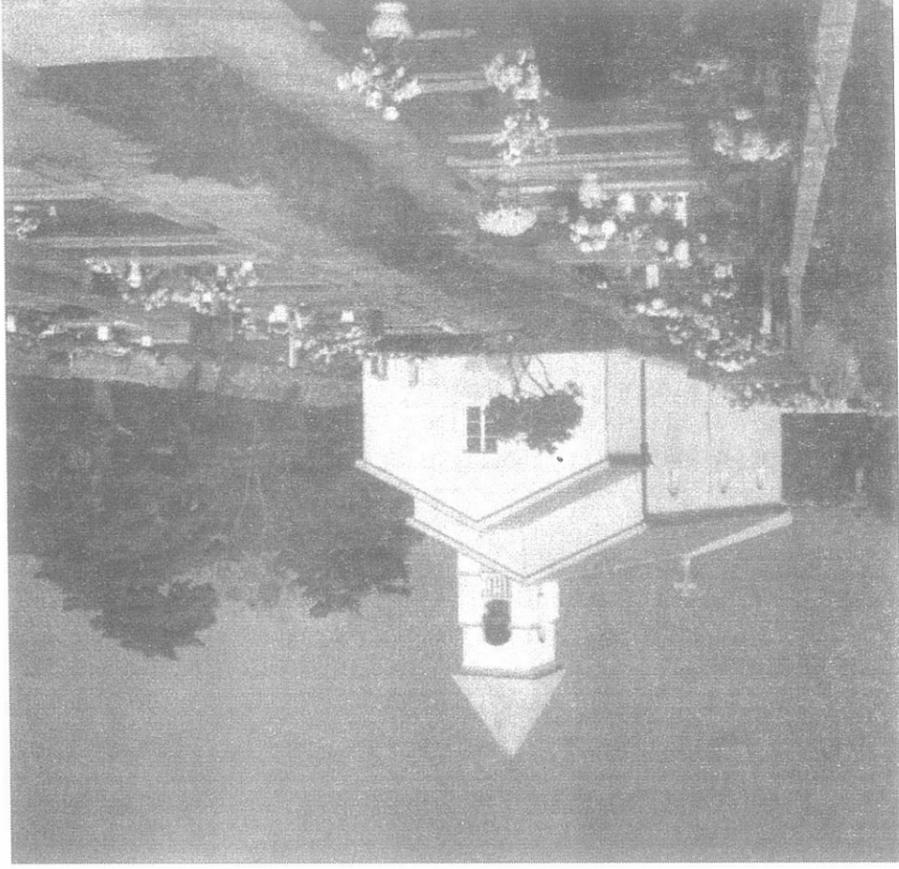
Članovi Komisije HBK za dijalog sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom, mons. Tamarut, mons. Strakić, mons. Skvorčević i mons. Gašparović, podnijeli su izvješće sa susreta u Novom Sadu 17. i 18. veljače ove godine, dok su predsjednici Vijeća HBK, mons. Stambuk, mons. Puljić, mons. Skvorčević i mons. Župan, podnijeli izvješća o radu svojih vijeća.

Biskupi su odlučili da će se odrediti jedna nedjelja za prikupljanje pomoći za gradnju pastoralno-socijalnog centra u afričkoj misiji Ujewa, u biskupiji Iringa u Tanzaniji. Tamo već 25 godina rade naši misionari don Ante Batarlo, don Dražen Klapež i don Nikola Sarić, svi iz nadbiskupije splitsko-makarske. Oni su i uputili molbu za pomoć na HBK. Taj centar nositi će ime Blaženog Alojzija Kardinala Stepinca a imat će crkvu, kuću za svećenike, samostan za časne sestre, internat za djevojke, bolnicu, vodooranj, dječji vrtić, srednju tehniku i poljoprivrednu školu i ostalo.

Tajništvo

Hrvatske biskupske konferencije

Sestruni, župna crkva Sv. Petra na groblju

6. don Miho Milić, iz Velog Iza, 1919-1923. Poslužitelji:
7. don Ante Cotić, Hercegovac, 1923.
8. don Ante Marija Strgatić, iz Velog Iza, 1923.
9. don Joso Lovrović, iz Silbe, 1923-1930.
10. don Amos Rube Filipi, iz Sali, 1930-1933.
11. don Joso Sorić, iz Preka, 1933-1935.
12. don Frane Konst. Kovar, 1935.
13. don Leonard Riko Finka, iz Sali, 1936-1950.
14. don Andeo Kolić, iz Solina, 1950-1955.
15. don Amos Rube Filipi, iz Sali, 1955-1984.
16. don Josip Rudić, iz Sali, 1984-1989.
17. don Zdenko Milić, 1989-1990.
18. O. Stanjo Turčić TOR, 1990-1993.
19. O. Ante Badurina TOR, 1993.
20. don Cedomil Supraha, 1994.
21. O. Šime Škibola OFM, 1994-1997.
22. don Mladen Kačan, 1997.
23. don Pave Sindija, 1997.
24. O. Franjo Koval SDV, 1997.
25. don Stjepko Petrov, ml., u suradnji s don Martinom Mandićem SDB, od 1998.

U medaljonu upisan je natpis firme: *Premiata fonderia DE POLI - VITTORIO*

Likovi: sv. Jeronim s lavom, Gospa na prijestolju, sv. Roko s tikvicom, Raspeti na križu s Majkom Marijom i sv. Ivanom. Ima mnogo ukrasa na gornjem i donjem rubu.

B. Kapela Gospe od Zdravlja na kamenoj preslici ima jedno zvono s natpisima:

1. SVETI PETRE I PAVLE, MOLITE ZA NAS!
2. SVETI NIKOLA, MOLI ZA NAS!
3. SVETI JOSIPE, MOLI ZA NAS!
4. SRCE ISUSOVO, SMILUJ NAM SE!
5. SVETI ROKO, MOLI ZA NAS!

Likovi na zvonu: sv. Petar i Pavao, sv. Nikola, sv. Roko i Srce Isusovo. Više ukrasa pri vrhu i na podnožju.

Veće zvono, iz god. 1921., nalazi se u podrumu. Ima na sebi natpise:

1. GOSPE OD ZDRAVLJA, MOLI ZA NAS!
2. SVETI JOSIPE, MOLI ZA NAS!
3. SVETI DOMINIČE, MOLI ZA NAS!
4. ŽUPA SESTRUNJ - 1921.
5. Natpis ljevaonice: *Premiata fonderia DE POLI, Vittorio Veneto* (u medaljonu). Likovi sv. Josipa i sv. Dominika. Više ukrasa pri vrhu i dnu u obliku vitica i ljiljana.

Glagoljica

Jedini natpis glagoljice na kamenu nalazi se na pragu tzv. *Morove kuće* vlasnika Soppe Fortezza, a uzidan je uz crkvicu G. od Zdravlja kao *seja*. To je godina 1747 (Fučić, Glag. natpisi, Zgb 1982., str. 323.). Bogoslužje se u Sestrunju od davnine vršilo na staroslav, jeziku, a sve matične župne knjige vodile glagoljicom. Sačuvalo se do danas 8 glagoljskih rukopisnih knjiga pisanih kurzivnom glagoljicom. To su Matice krštenih, vjenčanih i umrlih (1700-1881), Libar od duš, Libar godov, Madrikula Gospe od Prikazanja, Blagajnički dnevnik. K tome, više vrijednih tiskanih glag. misala: 3 Levakovićeva iz 1631 i 3

Karamanova iz 1741., 1 Parčićev iz 1905. (Magaš-Filipi, "Otok Sestrunj", Zadar 1983., 66-67. str.).

Mali Sestrunj darovao je Crkvi Božjoj 29 svećenika glagoljaša.

Škola

Prva škola u mjestu počela je radom krajem 19. st. kao pomoćna. Nastavu je vršio u župnom dvoru mjesni župnik. Nova prikladna školska zgrada izgrađena je 1926. god. i započela radom 1927. Godine 1930. bilo upisano 96 djece. God. 1980. škola prestala radom zbog nedostatka djece. U školskoj zgradi smješten je poštanski ured.

Broj pučanstva

Prema crkvenim podacima (šematizmima): God. 1527. Sestrunj broji 87 stanovnika. God. 1603. vatikanski vizitator Priuli bilježi da mjesto ima 12 obitelji sa 60 st. God. 1727. prema podacima biskupa Zmajevića Sestrunj ima 85. st. God. 1759. - 127 st. God. 1840. - 105 st. God. 1910. - 269 st. God. 1928. - 43 obitelji i 335 st. God. 1938. - oko 450 st. Nakon 2. svj. rata - 1948. god. - 382 st. God. 1974. - 247. God. 1981. - 96 st. God. 1999. - 30-ak stanovnika, a širom svijeta više od tisuću.

Župnici

Prema Kronici župe prvi je župnik Sestrunja bio don Šimun Božičević (1664-1700). Zatim slijedi niz od 34 dušobrižnika do 1900. godine, a u 20. stoljeću:

1. don Anton Košta, iz Preka, 1897-1904.
2. don Mate Zorić, iz Božave, 1904-1918.
3. don Šime Lovrović, iz Silbe, poslužitelj, 1918.
4. don Mate Garković, iz Velog Rata, 1919.
5. don Miho Fabijanić, iz Paga, izlož. kapelan 1919.

PISMO BISKUPA HBK O SURADNJI SVEĆENIKA I LAIKA

Braćo i sestre u Kristu!
Dragi svećenici, redovnici,
redovnice i vjernici-laici!

Mi, vaši biskupi, okupljeni na redovnom zasjedanju, u svojoj zauzetosti za dobro Crkve u hrvatskom narodu, smatramo svojom dužnošću skrenuti vašu pozornost na potrebu veće suradnje svećenika i vjernika laika za dobro Crkve i cijele Domovine.

Ponajprije želimo izraziti priznanje svećenicima koji su u teškim okolnostima kroz gotovo pola stoljeća bili naši požrtvovani suradnici. Isto tako zahvaljujemo brojnim vjernicima laicima koji su u onim nesklonim vremenima ustrajno svjedočili vjeru i surađivali sa svećenicima.

Sveti Otac, pozivajući na sveopću obnovu Crkve, povodom Velikog jubileja 2000. godine, sve nas potiče na ponovno proučavanje dokumenata II. vatikanskog sabora radi njihove dosljednije primjene. U tim dokumentima veoma je naglašena nezamjenjiva uloga vjernika laika u životu i poslanju Crkve.

Temeljni poziv laika je poziv na svetost. "To nije samo neki puki moralni poticaj nego trajni zahtjev otajstva Crkve" (ChL 16). Taj poziv vjernika laika na svetost podrazumijeva da se život po Duhu naročito izražava u njihovu sudjelovanju u zemaljskim poslovima. Apostol Pavao nas opominje: "I štogod htjednete reći ili učiniti, neka sve bude u ime Gospodina Isusa!" (Kol 3,17). U tom smislu Sabor potvrđuje da ni obiteljske brige, ni drugi svjetovni poslovi, ne smiju ostati izvan okvira duhovnog života (usp. AA 4). Crkva očekuje da se vjernici laici posvećuju obavljajući svoje redovne profesionalne i društvene obveze, nastojeći upravo u tim poslovima naći priliku za sjedinjenje s Bogom, kao i za služenje drugim ljudima (usp. ChL 17).

U tom duhu i mi hrvatski biskupi pridružujemo se tom pozivu Crkve i potičemo sve na suradnju, a osobito na suradnju svećenika i laika na svim područjima života, prema uputama II. vatikanskog sabora i Zakonika kanonskog prava. Surađivati ne znači zamijeniti ili izjednačiti uloge. I klerici i laici imaju svoje nezamjenjivo mjesto i ulogu u poslanju Crkve. Sv. Pavao potiče da svatko ostane u pozivu u kojemu je pozvan (1 Kor 7,24). A nijedan od tih poziva, ako je prihvaćen u duhu Kristova služenja, ne donosi ni povlastice ni prednosti.

Posebno nas raduje što danas studij teologije nije više pridržan samo klericima. Za našu Crkvu, iz godine u godinu, osposobljavaju se laici teolozi na našim katoličkim učilištima, posebno na katehetskima institutima. To je veliki duhovni i intelektualni potencijal i njihova suradnja u poslanju Crkve već pokazuje obilne plodove, ponajprije u školskom vjeronauku, a očekujemo da će se ona sve više proširivati i na ostala područja pastoralne. Svjesni smo poteškoća na koje nailazimo i kojih će biti i u budućnosti, ali gledamo naprijed s čvrstim pouzdanjem u Duha Svetoga, koji u svojoj Crkvi uvijek pronalazi nove putove i na njima svoje hrabri.

Mnogi laici vjernici, bilo kao pojedinci bilo kao članovi raznih pokreta, već su sretno uključeni u život svoje župne zajednice, ali ta bi suradnja mogla i trebala biti još snažnija i primjerenija zahtjevima i izazovima našega vremena, na što nas opetovano poziva papa Ivan Pavao II. koji te pokrete naziva znakom "proljeća Crkve". Pozivamo svećenike da budu otvoreni za suradnju s takvim pokretima, a članove pokreta da se ne zatvaraju u sebe, nego da budu otvoreni unutar župnih zajednica kako bi bili njihov kvasac. Mi, vaši biskupi, očekujemo od vas, braćo svećenici, i od vas, braćo i sestre Kristovi vjernici laici, da u

IZ POVIJESTI NAŠIH ŽUPA

SESTRUNJ

Otok Sestrunj nalazi se u zadarskom otočju iz-
medo otoka Molata, Rivnja, Tuna i Iza.
"Nalik je na planinu, bacienu u more" (Ivo
Kubić). Obrastao je makijom. U predpovij-
esno doba bio je naseľjen od Ilira, a kasnije od
Rimljana koji ga nazvaše *Estrum*. U 10. st. ga
spominje Konstantin Porfirogenet pod ime-
nom *Estium* (tu je kod prepisivanja slovo *r*
zamijenjeno slovom *i*. Dr. P. Skok misli da na-
ziv dolazi od lat. riječi *extraneus* - izvanjski.
Od 17. st. je otok bio vlasništvo zadarskih tali-
janskih plemićkih obitelji: Franje Sophe, An-
tonija Lantana, Franje Borelli, grofa Vran-
skoga. Mjestaani otkupiše otok 1904. god. za
16.000 forinta.

Sakralni objekti

A. Župna crkva sv. Petra imala je zvonik-
preslicu koji je 1896. bio srušen i 1902. ob-
novljen. Već 1897. g. kupljena si dva nova
zvona za 1020 forinta kod talij. tvrtke De poli
u Vittorio Veneto. Medutim, ratne 1917. g.
austrijske vlasti oduzeše veće zvono u ratne
svrhe. Iste godine je manje zvono preneseno
na Gospinu crkvicu u selo, ali i njeega aksnije
uzеше austrijske vlasti.

Sestrunjska zvona

Danas velika župna crkva na groblju ima uz
ulazna vrata crkvene ograde mali cementni
zvonik. Za župnika don Jose Lovrovića (iz
Silbe) nabavljeno je 1925. god. novo, veće
zvono. To veće zvono je teško 342 kg. a prom-
jera 81 cm. Stajalo je s prijevozom oko 5.000
tal. lira. Nosi sljedeće natpise:

SVETI PETRE I PAVLE, MOLITE ZA NASI
1924.

BOGA SLAVIM, PUK POZIVLJEM, MRTVE
PLAČEM

Manje zvono je starijeg datuma, promjera 70
cm. Na donjem dijelu ima sljedeće:

1. OD KUGE, GLADA I RATA -
OSLOBODI NAS, GOSPODINE!

2. OD VIJECNE SMRTI, OSLOBODI NAS,
GOSPODINE!

3. SVETI ROKO, MOLI ZA NAS!

4. SVETA MARIJO, MOLI ZA NAS!

5. SVETA BARBARO, MOLI ZA NAS!

Župa Sestrunj je osnovana već u 16. st. God.
1579. se spominje ž. crkva sv. Petra. Od 1851.
je samostalna kapelanija u dekanatu Suto-
mišćica. Nije sa sigurnošću utvrđeno kad je
sagrađena **župna crkva sv. Petra** na mjesnom
groblju. Obnovljena je bila 1843. godine, i
zbog oštećenja gromom (1899.) ponovno je
obnovljena 1902. Produžena je 1932. g. šest
metara. Uz crkvu se nalazi **seosko groblje**.

Sestrunj je župa sv. Petra, ap. Osim crkve sv.
Petra izvan mjesta, Sestrunj ima postred sela
crkvicu Gospe od Zdravlja. "Spominje se
početkom 17. st., točnije 1603. god. u *Pri-
tulinjoj vizitaciji*" (Magas-Filipi, Otok Ses-
trunj, Zadar, 1983., str. 84.). Proširena je
1865. i potom 1922. g. obnovljena. Na
miramornom oltaru, izgrađenom 1797. stajala
je prije Gospina slika, a 1906. g. kupljen je
Gospin kip. Zbog blizine vjernicima u njoj se
čuva Presveto. Još od 1777. g. u župi je djelo-
vala Bratovština Gospe pd Zdravlja koja je
1914. g., "uslijed ratnih neprilika" prestala

svojim župama i zajedničama ustrajno una-
predujete međusobnu suradnju.

U nekim važnim vidovima ustroja i života
Crkve, kako predvida i Zakonik kanonskoga
prava, laici imaju svoje istaknuto mjesto i uve-
like oplemenjuju zalaganje za čovjeka, prim-
jerice: u župnim pastoralnim i ekonomskim
vijećima, u župnom karitasu, u katehizaciji, a i
u brojnim drugim oblicima djelovanja i života
župne zajednice. Na poseban način pozivamo
vas, dragi župnici, da budete još otvoreniji za
prijedloge svojih suradnika kako bi vas Kris-
tovi vjernici laici u župnoj zajednici mogli sve
više prepoznavati kao svoje animatore i koor-
dinatore u zajedničkom poslanju. Svjesni smo
da se to neće moći ostvariti bez trajnog napora
u dobro programiranoj duhovnoj formaciji.

Kao što su zaređeni svećenici pozvani preuzi-
mati svoju specifičnu pastirsku i svećeničku i
liturgijsku odgovornost, tako su i laici poz-
vani, na temelju svoga krštenja, izravno i ak-
tivno angažirati se u onome što je bitno laička
uloга u poslanju Crkve. Svakako vjernici laici
imaju mnogo šire poslanje u svjetovnim po-
slovima. "Koji su sposobni ili bi se mogli
osposobiti za političko zvanje, koje je teško ali

Braco svećenici, braćo i sestre vjernici laici,
neka nam ove jubilejske godine 2000. od nje-
lovljenja Isusa Krista, kojof je središte eu-
haristijski Emanuel, upravo Euharistija bude
model naše suradnje i našega poslanja u
današnjem svijetu.

Zazivajući na sve vas Božji blagoslov neka
vas Marija Majka Crkve, suradnica Kristova u
našem spasenju, prati svojim primjerom i za-
govorom.

U Zagrebu, 6. travnja 2000.

Vaši biskupi

NACIONALNI KATEHETSKI URED HBK

Katehetska ljetna škola - Split 2000: Program

ŠKOLA, koja je posvećena gorućem pitanju
našega pastoralno-katehetskoga djela - župnoj
katehezi, a što je predložila većina sudionika
na prošlogodišnjoj KLIŠ u Zagrebu.

Okvirna tema je: **PREMA CJELOVITOSTI
ODGOJA U VJERI - Neophodnost župne
kateheze i komplementarnost s vjeronau-
kom u školi.**

*Vjeroučiteljima u školi, katehetima u župnoj
zajednici i svim pastoralnim djelatnicima!*

Obavješćujemo vas da će se, u organizaciji

*Nacionalnog katehetskog ureda HBK, bisku-
pijskih katehetskih ureda te Ministarstva*

*prosvjete i športa - Zavoda za unapređenje
školsva, od utorka 29. kolovoza u 9,30 do*

*četvrtka 31. kolovoza u 19 h ove godine u
Splitu održati KATEHETSKA LJETNA*

haristijskim pjesmama koje su se pjevale na misi i u procesiji, priredio je don Šimun Šin-

dija. Cijela se liturgija skladno i pobožno odvijala.

Don Srećko Frka-Petešić

MISA ZA ZADARSKE MATURANTE

U ponedjeljak, 15. svibnja 2000., u katedrali sv. Stošije u Zadru, zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda predvodio je svečano euharistijsko slavlje u povodu završetka srednjoškolskog obrazovanja ovogodišnjih zadarskih maturanata. Na misi su se okupili brojni maturanti zadarskih srednjih škola, sa svojim ravnateljima i vjeroučiteljima, a bio je nazočan i prof. Miljenko Marinović, pročelnik Županijskog ureda za prosvjetu, kulturu i sport. Euharistijsko slavlje uzveličalo je i pje-

vanje Mješovitog zbora Glazbene škole "Blagoje Bersa" iz Zadra, pod ravnanjem prof. Branke Višić. Maturanti su kao prikazne darove donijeli knjige, loptu, gitaru, kruh i euharistijske darove za misu. Nadbiskup je u homiliji nazočnima istaknuo: "Imate pravo na Kristovu ljubav" (Homiliju vidi pod: Zadarska nadbiskupija).

Livio Marijan

EUHARISTIJSKI KONGRES ZEMUNIČKOG DEKANATA

U nedjelju (V. vazmenu), 21. svibnja 2000., pred župnom crkvom Kraljice mira u Zemuniku, održan je Dekanatski euharistijski kongres župâ Zemuničkog dekanata. Svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje predvodio je nadbiskup Ivan Prenda, zajedno sa župnicima u dekanatu, don Radojicom Pinčić, duhovnikom Sjemeništa i domaćim sinom, časnim sestrama i mnoštvom vjernika. Don Ivan Kevrić, dekan i župnik Visočana i Radočina, pozdravio je Nadbiskupa riječima:

"Danas slavimo Euharistijski kongres u godini Velikoga jubileja, dvijetisućete godine od rođenja Isusa Krista, ovdje, u srcu Kotara, u Zemuniku. I naša Zadarska nadbiskupija, u zajedništvu s cijelom Crkvom po svijetu, izašla je svojim programom za ovaj Veliki jubilej. Vrhunac jubileja je susret s Bogom Ocem po Kristu u sakramentima ispovijedi i pričesti. Započeli smo svoj hod pokorničkim slavljinama te hodočašćem u katedrali sv. Stošije, 12. veljače 2000., za dobivanjem potpunog oprost, euharistijskim danom u svakoj župi, dekanatskim euharistijskim kongresom,

dan, ovdje u Zemuniku, i ako Bog da, na jesen, 23. rujna u Zadru, proslaviti ćemo Nadbiskupijski euharistijski kongres čitave naše Nadbiskupije. Cilj svih ovih našim hodočašća i slavljenja euharistijskih kongresa jest očistiti sebe od grijeha, uložiti darove svoga uma, srca i vjere da Isusa Krista svjedočimo svojim riječima i životom.

Prije dvije tisuće godina Isus je svoje utjelovljenje nastavio u svojoj Crkvi, a posebno u otajstvu Euharistije. I ovaj euharistijski kongres predočuje nam živoga Krista među nama, kojega mi trebamo živjeti i svjedočiti drugima, a Njegovu ljubav prenijeti u treće tisućljeće... Dragi Nadbiskupe, draga braćo svećenici, časne sestre i dragi Kristovi vjernici, želja mi je da naše crkve budu raspjevane i ispunjene vjericima nedjeljama i blagdanima, a tada naša polja neka miruju i cvjetaju. Neka Krist po nama živi i prolazi svakim našim selom i gradom drage nam Domovine Hrvatske.

Don Ivan Kevrić

Uvjereni smo da ćete se odazvati na ovu KLJŠ koja nam može uvelike pomoći da još bolje definiramo specifičnost vjeronauka u školi kao i novi identitet župne kateheze. Za to imamo uporišnu točku: PLAN I PROGRAM ŽUPNE KATEHEZE PREMA NOVOM POIMANJU ŽUPNE ZAJEDNICE, koji je objavljen u *Katehetskom glasniku* br. 2 i od Hrvatske biskupske konferencije preporučen i odobren "ad experimentum".

Pozivamo sve da prije KLJŠ dobro (i još jednom) pročitate ovaj *Plan i program*. Ako ga niste nabavili, to još možete u vašim biskupijskim katehetskim uredima ili u Nacionalnom katehetskom uredu HBK.

Grupa stručnjaka i praktičara obradit će predloženu tematiku i predvoditi timski rad kao i izradu konkretnijih sadržaja župne kateheze, kako one "dobne" tako i za "posebne zajednice ili žive vjerničke krugove", te školskih vjeronaučnih udžbenika.

Detaljni program KLJŠ bit će objavljen u *Katehetskom glasniku* br. 3 (koji će vjeroučitelji u školi dobiti na svoju kućnu adresu u drugoj polovici lipnja o. g. ili će se moći nabaviti u biskupijskim uredima i na adresi Glasa koncila u Zagrebu).

Da biste na vrijeme bili informirani donosimo okvirni program *Katehetske ljetne škole*:

Predavanja:

1. Novi teološko-eklezijalni naglasci u poimanju župne (crkvene) zajednice
2. Nužnost suradničkog odnosa svih odgojnih čimbenika u katehezu kao djelu Crkve
3. Doprinos vjerskog odgoja u izgradnju duhovnog identita hrvatskog nacionalnog bića
4. Župna kateheza između "dobne kateheze" i kateheze "živih vjerničkih krugove"
5. Liturgija kao "locus catecheticus" župne kateheze

6. Sakramenti Crkve kao bitno izvorište župne kateheze

7. Specifičnost vjeronauka u školi u odnosu na župnu katehezu

8. Dileme i perspektive kršćanske inicijacije (uz kongres Europske katehetske ekipe u Dresdenu)

Okrugli stol

Rad na novim vjeronaučnim udžbenicima i katehetskoj (izlažu voditelji autorsko-uredničkih timova)

Timski rad

U petnaest timova razrađivati će se sadržaji (župne kateheze):

- "dobna kateheza" (za prvu pričest, krizmu i dr.)

- kateheza za ostale djecu (1. i 2. te 4., 5., 6. i 7. razred)

- kateheza za mlade poslije krizme

- "posebne zajednice ili živi vjernički krugovi" (osobito: *Koordinacijska zajednica, Liturgijska zajednica, Biblijska zajednica, Obiteljska zajednica, Karitativna zajednica, Molitveno-meditativna zajednica, Zajednica evangelizacije društva* i dr.)

Posebni tim formiraju voditelji i suradnici u pojedinim autorsko-uredničkim timovima za izradu vjeronaučnih udžbenika za školski vjeronauk (*rade plenarno i u pojedinim timovima*).

Posjet župnoj zajednici

Jedne večeri predviđen je i posjet župnoj zajednici Gospe od Otoka u Solinu gdje ćemo "na licu mjesta" biti informirani o dilemama i perspektivama župne kateheze.

Jedne večeri u katedrali sv. Duje predviđeno je svečano euharistijsko slavlje (svećenici trebaju ponijeti albu i stolu).

Nebojša Gungjević

EUHARISTIJSKI KONGRES PASKOG DEKANATA

slavju pa je nadbiskup Prena zaključio da je 'jedan zahjev i tisuću prepreka' kojem se nije mogla oprijeti, premda joj nije bilo jasno zašto Bog zove nju, a ne, kako je rekla, tolike bolje i sposobnije od nje bilo je posebno dirljivo. Najviše razdraganosti donijelo je svjedodčenje Filipinca Cresencia, studenta Bogoslovnog sjemeništa "Redemptoris Mater" u Puli, koji je usprkos poteškoca s padžima snažno svjedočio o Božjem djelovanju u svome životu. Svjedodčanstva su zbog svoje poniznosti i iskrenosti prekidana čestim i dugim pljeskanjem, nerijetkom radošću popravljenom smijehom u izuzetno dobro glazbeno animiranom

Na početku euharistijskog slavja u crkvi, go-spodina Nadbiskupa je biranim riječima pozdravio paski dekan don Srećko Frka-Petešić, i to u ime Božjeg naroda svih župa paskog dekanata, svećenika, dakona Darija Tičića, bogoslova Ivana, paskih kolidrica, sestara franjevki koje rade u pastoralu župe i u svoje osobno ime. Obred je započeo blagoslovom vode i škropljenjem vjernika što je namjestilo pokajnički čin. Prvo čitanje je

pročitao gospodin Vlatko Majić, drugo je otpjevao gospodin Mile Vučković, a evandjelje je navjestio dakon don Dario Tičić iz Paga.

U homiliji je gospodin Nadbiskup govorio o značenju euharistije u životu vjernika, a buduci da je taj dan bio Svjetski dan molitve za duhovna zvanja, progovorio je i o značenju i ulozu svećenika i pozvao mlade da se odazovu Kristovu pozivu.

Molitvu vjernika, koju je sastavio don Marino Ninčević, molili su predstavnici župa. Priznane darove, te kruh i vino, primijeli su mladi Pazani u tradicijskoj paskoj nošnji. Bio je lijep broj pričesnika.

Poslije mise uslijedila je procesija s Presvetim oko gradske jezgre čije su prozore vjernici lijepo ukrasili. Balдахim, ferale i križ nosili su Pazani u tradicijskim nošnjama, a zastave predstavnici župa. Pjevali su pjevajući iz svih zborova dekanata, prevodeni sestrom Miljenkom Biošić, dok je za orguljama svirao student Anthony Buljanović. Prigodnu knjižicu s amblemom kongresa, tekstom o značenju euharistijskog kongresa i euharistije, kao i eu-

cijsku pomoć (Nbi KLIŠ je izvrštena u *Katalogn stručnih skupova* Ministarstva prosvjete i športa RH).

2. Radi organizacije KLIŠ, prostora za pletnum i timski rad, dužni su se prijaviti svi, bez obzira imaju li smještaj i prehranu u svojoj reziji (kod rodbine, prijatelja ili u crkvenim kućama), a također i vjeroučitelji iz Splitsko-makarske nadbiskupije. *Posebno se preporuča sudjelovanje župnicima.*

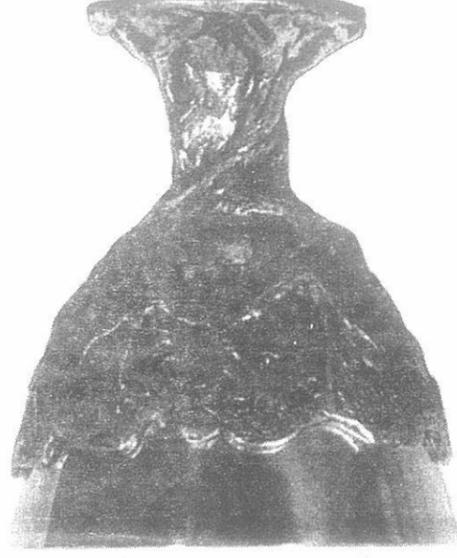
3. Kotizacija: po osobi 50 Kn.

Sudjelovanje preporučuje i rado sve očekuje. U ime Nacionalnog katehetskog ureda i biskupijskih katehetskih ureda:

dr. Milan Simunović, predsjednik NKU-a
HBK

Kalez

PROSLAVLJEN BLAGDAN GOSPE FATIMSKE

Svečanom misom i procesijom od katedrale svete Stošije do crkve Gospe od Zdravlja, u subotu, 13. svibnja 2000., u Zadru je proslavljen spomendan Gospe Fatimske. U Zadarskoj nadbiskupiji već tri godine djeluje Svjetski Marijanski pokret čiji se članovi svake prve subote u mjesecu sastaju na svoj mjesečni "Cenakul". Ovaj je pokret na poseban način povezan sa štovanjem Gospe Fatimske. Na spomendan Gospe Fatimske, koju članovi pokreta štiju kao svoju zaštitnicu, brojni su nazočnici izmolili zajedničku kronicu u

katedrali sv. Stošije i zatim u procesiji prenijeli kip Gospe Fatimske u obližnju crkvu Gospe od Zdravlja, gdje je mons. Milivoj Bolobanić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije i duhovni animator zadarskog ogranka Svjetskog Marijanskog pokreta, predvodio svečano euharistijsko slavlje.

Livio Marijan

BDJENJE ZA DUHOVNA ZVANJA UOČI NEDJELJE DOBROG PASTIRA

U subotu, 13. svibnja, uoči nedjelje Dobrog Pastira, međunarodnog dana molitve za duhovna zvanja, nadbiskup mons. Ivan Pređa u zadarskoj je katedrali predvodio svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje u kojem su sudjelovali članovi 15 duhovnih pokreta koji djeluju na području Zadarske nadbiskupije. Polazeći od toga da je svaki svećenik od Boga izmoljen te kolika je neizmjenjiva dragocjenost onoga po čijim rukama među nas dolazi Isus, jasno je da se za svoje svećenike trebamo moliti, svakodnevno moliti - kazao je u uvodu u slavlje tajnik Kursilja Nebojša Gunjević, istaknuvši kako u pokretima postoji velika potreba za svećenicima.

"Crkva puno ulaže i polaže velike nade u zajednice, one su povlaštena mjesta i rasadnici zvanja, iz njih niču i nicat će budući svećenici, redovnici i redovnice" - rekao je nadbiskup Pređa, objašnjavajući tako zašto je na bdjenje posebno pozvao pripadnike pokreta, koji su u Nadbiskupiji već široko zastupljenih i duboko ukorijenjenih, te su te večeri ispunili stolnu crkvu. "Bog neprestano poziva pojedince da mu predaju, poklone cijeli svoj život, te da nasljeđujući ga, daju sebe u službi za druge kao vrhunski izraz ljubavi prema

njemu. Velika je, neizreciva vrijednost zvanja, posebnog posvećenja Bogu" - istaknuo je u homiliji mons. Pređa.

Slavlju su snažan pečat dala svjedočenja. Župnik Bibinja don Anđelko Buljat rekao je kako ga je u djetinjstvu neobično jako privlačilo svrećeničko ruho, a u silnom žaru da bude što bliže Bogu, bliže oltaru, čak je molio da se jedan od dvojice stalnih ministranata u njegovu mjestu razboli kako bi i on mogao biti poslužitelj. Htijući posebno obodriti prisutne sjemeništare iz Nadbiskupskoga sjemeništa "Zmajević", kazao je kako je u sjemeništu bilo i nimalo lakih trenutaka, pa se je i glava navečer skrivala pod deku da ga se ne bi vidjelo kako plače, no to nije znak, kako je istaknuo, da se sutra moraju "spakirati koferi", već samo još jedan izraz ljubavi Onoga koji zove, kuša i osposobljuje. Časna sestra Leonarda, članica Družbe sestara Karmelićanki Božanskog Srca, svjedočila je o posebnim milostima koje se udjeljuju onima koji se posvete bl. Djevici Mariji. Izmamila je osmjehe govoreći o svojoj aktivnosti u omladinskoj organizaciji - "pa sam čak i štafetu nosila". Voljela je zabavu i ples ali je uvijek molila Boga i Majku Božju da ih na tim svojim izlascima ničim ne ražalosti. Svjedočanstvo o

ZADARSKA NADBISKUPIJA**JUBILEJSKA GODINA - GODINA EUHARISTIJE****MOLITVA ZA EUHARISTIJSKI KONGRES ZADARSKE NADBISKUPIJE**

Isuse Kriste, Kruše života,
zahvaljujemo ti što si u Euharistiji
objavio beskrajnu Očevu ljubav,
dar svojega Tijela i Krvi za spasenje svijeta.
Naša nadbiskupijska obitelj,
u ovoj godini tvoga i našega Velikog jubileja,
želi dublje ući u otajstvo
tvoga utjelovljenja i nazočnosti među nama.
Zato s posebnom ljubavlju slavimo
dekanatske euharistijske kongrese.
Cijela naša Nadbiskupija posebno te želi proslaviti
i posvjedočiti svoju vjeru na svom Euharistijskom
kongresu u Zadru.
Molimo tvoj blagoslov za naš kongres,
za sve naše žrtve da povjerujemo u tebe
i da te istinski uzljubimo:
"Učvrsti našu vjeru, utvrdi ufanje,
obnovi Duhom Svetim lice zemlje sve!"
To te molimo, Kriste Gospodine,
koji si isti jučer, danas i u vijeke!
Amen.

Iz Nadbiskupove homilije na Euharistijskom kongresu Zadarskog dekanata, Zadar-Belafuža, 13. svibnja 2000.

1. U bogat program godine Velikog jubileja spadaju brojna zbivanja kroz koja se jača vjera kršćana, utvrđuje zajedništvo s Bogom i ljudima te dublje upoznaje Isus Krist, Sin Božji i naš Otkupitelj.

- Ovu godinu Sveti Otac Ivan Pavao II nazvao je intenzivnom euharistijskom godinom.

- U ovoj se godini intenzivno slavi utjelovljenje Božje Riječi i njezine trajne prisutnosti u povijesti kao jedinog Spasitelja svih ljudi.

2. Za povijest čovječanstva Krist se rodio u Betlehemu prije 2000. godina. za svetu povij-

est naše zajednice, svoje Crkve rodio se u Euharistiji na Veliki četvrtak tridesetak godina kasnije na početku njegove i naše kršćanske ere.

Ujeloavljenjem je postao vidljiv u svome čovjstvu i objavitelj Božje poruke. Po tijelu, nam je svoga Sina koji svemu daje život i bez kojega nitko i ništa nema život. Zato je na zavrhanu, istinsku, ne više mannu u pustinji. Dao Otac je u Kristu dao u Novom zavjetu novu u Katarnaumu.

Krist će to izreći u velikom govoru u Sinagogi nam je svoga Sina koji svemu daje život i bez kojega nitko i ništa nema život. Zato je na zavrhanu, istinsku, ne više mannu u pustinji. Dao Otac je u Kristu dao u Novom zavjetu novu u Katarnaumu.

Dugo, dugo vremena Crkva je to sjajno shvaćala i Euharistiju slavila da bi se hranila, da bi Euharistiju nosila svojim nemoćnicima i bolesnicima.

A onda je došlo vrijeme zahlađenja. Vrijeme straha od nedostojnosti. Vrijeme neshvaćanja da je Euharistija hrana slabih, da je okrepa ne-moćnih, da je život mrtvima..

Naše će vrijeme, zapravo naše stoljeće u osobama velikih Papa Pija X, Pija XII, Ivana XXIII, Pavla VI. i Ivana Pavla II, s II: Vatikanskim koncilom, ponovo otvoriti vrata mi-losti i ponuditi ih Crkvi, nama da iz njih crpimo izvore života i spasenja.

Te dvije istine, dvije zbilje dvije stvarnosti Euharistije, ztrva i gozba dobivaju puno značenje kada ih povežemo u životu.

Ztrva ostaje besplodna, bez primjene, ako nije i gozba. Ako nas Kristovo tijelo ne hrani, sve ostaje besplodno.

Svakome je jasno da se uvijek moramo pitati kako blagujemo tijelo Kristovo: dostojni ili nedostojni?

Neka svatko sebe ispita kako uzima tijelo Kristovo. Ali imamo i za to lijeka. Sakramental pomirenja jest izvor novoga zajedništva s Bogom koji nam otvara pristup stolu Gospodnjemu. Po oprostenu do stola Gospodnjega.

6. Gledajte u svijetlu Euharistije na svoje pastire, na svoje svećenike. Oni svaki put na oltaru s Kristom radaju Euharistiju. Euharis-

putnik na putovima života, naš hrana, naša snaga i jamstvo naše vjčnosti.

3. Taj događaj u Dvorani zadnje večere u kojoj je ustanovio Euharistiju Krist je hito trajno biti među svojima da bi:

-obnavljao svoju spasiteljsku zrtvu za sve ljude i za sva vremena. On je jednom položio svoj život. Na Veliki petak je umro na križu za sve grijehe svijeta, svih vremena. Prikazao je jednu zrtvu valjanu za uvijek. Zrtvu svoga tijela i svoje krvi.

- Ta ztrva našla je svoju puninu u uskrsnuću i odlasku k Ocu na nebo i slanju Duha Svetoga. - Ta ztrva dobila je svoj novi oblik ustanovljenjem Euharistije. "Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo, Uzmite i pijte ovo je moja krv novoga i vječnoga zavjeta koja se pro-ljjeva za vas.

- To činite meni na spomen. Njegovi apostoli, njegova zajednica čini prisutnom, nazočnom ono što je bilo na križu, krvavu zrtvu, i Posljednju večeru, sada na nekrvni način.

Crkva je shvatila krajnje ozbiljno tu zapovijed: Ovo činite meni na spomen. Ne jednom godišnje, nego jednom, u tjednu, na Dan Gospodnji.

Kad god to obnavljamo, smrt tvoju, Gospodine, navješćamo, Tvoje uskrsnuće slavimo, Tvoj slavni dolazak iščekujemo!

Velikog li djela. Velikog li događaja! U jedno se spajaju smrt na križu i Euharistijska večera u Dvorani .

4. U Euharistiji Krist je hito biti krh našega života. Hrana naša. Snaga naša. Život naš.

zana hrvatska povijest od prvog spomena imena Hrvat (prije 3500 godina) do doba hrvatskih kraljeva. U Epiologu je dan osvrt na hrvatski tisk u odgovarajućem knumstrik papiru, a sadrži ukupno 243 stranice. Izdavač kralja Petra Svčića do danas. Tekst je popræen odgovarajućim bilješkama i nadopunama, kojima se detaljnije osvjetljuju i potkrepljuju u tekstovima iznesene tvrdnje.

Knjiga je obogaćena sa šezdeset i osam odgovarajućih ilustracija i stracija, s likovima svih hrvatskih kraljeva i onovremenim

Euharistijski kongres za župe Ninskog dekana održan je 13. svibnja 2000. godine u župi Privlaka. Kongres je održan na svetom tlu župe, to jest kod postojeće stare crkve sv. Vida iz 16. stoljeća, nekadašnje župne crkve. Tamo je bio podignut prigoni oltar.

Procesija ministranata i svećenika s nadbiskupom Ivanom Prendom, krenula je od najbliže obiteljske kuće prema mjestu slavja. Sveta misa započela je u 10 sati. Jedna je djevojka predala Nadbiskupu cvijeće u znak ljubavi i odanosti puka, a zatim je uslijedio pozdrav župnika don Ante Ivančeva.

Riječ Božju navijestili su Kristovi vjernici laici. U homiliji je Nadbiskup izmedu ostalog naglasio zajedništvo koje treba biti s Isusom pod prilikama krha i vina, potrebu svećenika bez kojih nema euharistije i radost koju umosi prisutnost svećenika u župi. Pozvao je na molitvu i zrtvu za nova svećenička zvanja, jer "ztrva je velika, a polenika malo. *Molite dakle Gospodara ztrve da pošalje rad-nike u zrtvu svoju.*"

Nedjeljko Zubović

spomenicima umjetnosti te s dvadeset povijesnih zemljovida. Knjiga je tiskana u četvero-bojnom tisku na odgovarajućem knumstrik papiru, a sadrži ukupno 243 stranice. Izdavač kralja Petra Svčića do danas. Tekst je popræen odgovarajućim bilješkama i nadopunama, kojima se detaljnije osvjetljuju i potkrepljuju u tekstovima iznesene tvrdnje.

U molitvi vjernika nizale su se potrebe koje su iznijeli pojedini članovi župa u dekanatu. Svaka je župa donijela na oltar darove-simbole dotičnih župa: krh, vino, ulje, janje, ribu i sol.

Poslije sv. mise slijedila je procesija s Presvetim u kojoj su sudjelovali svi prisutni. Proslava euharistijskog Isusa završila je svećanim blagoslovom na radost i veselje svih prisutnih. Pogodovalo je tome i mjesto odakle je pucao pogled na kopno i more.

"Ovo je dan što nam ga učini Gospodini!"

Don Ante Ivančev

tumači vlastiti život. U posredovanju vjere mora se voditi računa da interes za vjerom proizlazi iz gladi za istinom koja pomaže mladom čovjeku vjeru živjeti i sebe pronaći. A to onda znači da vjera nije samo put čovjeka prema Bogu, nego i put prema samome sebi. U tom kontekstu priprava krizmanika ne znači pričanje lijepih priča, nego nudenje duhovnih vrijednosti kroz koje mladi ljudi mogu pronaći sebe i otvoriti se za razumijevanje života i za perspektive vjere. Mladom čovjeku, stoga, nije potrebna samo informacija koja bez život-

nog interesa je suvišna i nepotrebna, nego životna formacija. Nakon temeljnog predavanja koreferatom na temu "Neka praktična pitanja sakramenta potvrde" razlagao je don Ivan Kevrić, župnik Visočana i dekan zemuničkog dekanata, s posebnim osvrtom na upustva iz obrednika sv. potvrde. Nakon tih izlaganja razvila se dugotrajna i plodna diskusija nazočnih svećenika.

Nedjeljko Zubović

PROSLAVA BLAGDANA SVETOGA LEOPOLDA MANDIĆA

U petak, 12. svibnja 2000., u crkvi Gospe od Zdravlja u Zadru, svečano je proslavljen blagdan sv. Leopolda Bogdana Mandića, hrvatskog franjevca kaupcina, kojega je papa Ivan Pavao II. proglasio svetim 1983. godine. Sv. Leopold proveo je tri godine svog redovničkog života u Zadru, u tadašnjem kapucinskog samostanu, kojem je pripadala i crkva Gospe od Zdravlja. Ove godine navršava se 100 godina da je sv. Leopold bio premješten iz Zadra. Rodio se u Herceg-Novom godine 1866, te je dugi niz godina bio ispovjednikom u Padovi. Zauzimao se i prikazivao svoj život i služenje za jedinstvo Crkve, osobito za sjedinjenje kršćankog Istoka i Zapada.

Na svim svetim misama okupilo se mnoštvo zadarskih vjernika i štovatelja sv. Leopolda. Sv. misu u 10 sati predvodio je mons. Milivoj Bolobanić, generalni vikar Zadarske nadbiskupije i rektor ovog svetišta sv. Leopolda u Zadru, a u 19 sati mons. Šime Duca, Zadrani, Papin prelat koji živi u Rimu i čijim je zalaganjem i materijalnom pomoću ponovno sagrađena crkva Gospe od Zdravlja. Misno slavlje uzveličao je mješoviti zbor Katedrale sv. Stošije pod ravnanjem voditelja Žana Morovića. U svojoj homiliji, mons. Duca osobito je naglasio ulogu sv. Leopolda kao ispovjednika, ističući značaj sakramenta pomirenja za kršćanski duhovni život.

Livio Marijan

PREDSTAVLJANJE KNIGE "HRVATSKI KRALJEVI"

U petak 12. svibnja, navečer, u dvorištu Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" u Zadru, pred mnoštvom okupljenih posjetitelja, poštovalaca i prijatelja svečano je predstavljena knjiga zadarskog povjesničara, svećenika, prof. dr. Eduarda Peričića "Hrvatski kraljevi – zlatno doba hrvatske povijesti". Knjigu su predstavili prof. dr. Stjepan Krasić, OP, s pa-

pinskog sveučilišta "Sv. Tome Akvinskog" u Rimu, zatim prof. dr. Stjepo Obad; dr. o. Bernardin Škunca, ofm, i prof. dr. Šime Batović iz Zadra. U knjizi je na popularno znanstveni način prikazana srednovjekovna hrvatska povijest u doba hrvatskih narodnih vladara. Temeljnog tekstu "Hrvatski kraljevi" prethodi Proslov u kojem je u najkraćim crtama prika-

tiju koja postaje za Tebe spasiteljska. Tvoj svećenik je s Kristom suspasitelj i graditelj tvoje vječnosti s Kristom i s tobom.

Može li tvoj svećenik ne biti s tobom u zajedništvu? Možeš li ti ne biti sa svojim svećenikom u zajedništvu pred Kristom i s njim zajedno u Kristu?

Vidiš li što znači za jednu Nadbiskupiju, za Crkvu imati ili neimati svećenika? Zna li i osjećate li da bez svećenika nema Euharistije?

Dragi mladi znate li što znači Kristu živome posuditi svoj život, svoja usta, svoje riječi? Danas nam se ukazuje potreba razmišljanja

znamo li cijeniti dar Božji u svojim svećenicima, u svome župniku?

Zna li što znači iz svoje obitelji imati osobu koju Krist uzima za se i za Vas. Od sebe mu daje moć da ga doziva na oltar i dijeli ljudima, a od vas uzima tijelo i krv da bi oblikovao i odlikovao svojom božanskom moći.

7. Tako svećenik ujedinjuje Kristov *dar žrtve i gozbe za tebe u neporecivoj ljubavi otkupljenja i izbavljenja od zla i grijeha.*

Neka Euharistijski kongres snažno obnovi u nama zahvalnost za dar Tijela i Krvi, neka nas otvori božanskom Životu i vodi u vječni život.

PROSLAVA SVETOG DUJE - Split, 7. svibnja 2000. (III. vazmena nedjelja)

Homilija mons. Ivana Prende, zadarskog nadbiskupa, na svečanoj misi pred katedralom sv. Duje u Splitu. Misu i procesiju uživo je prenosila Hrvatska radio-televizija.

(Čitanja: 1. Dj 3,13-15.17-19; 2. 1 Iv 2, 1-5a; 3. Lk 24, 35-48)

1. Lukin izvještaj o susretu Uskrsloga Isusa s učenicima pokazuje nam dvije razine prepoznavanja Božje nazočnosti među ljudima. Isus dolazi među svoje učenike posve jednostavno, vidljivo i opipljivo, razgovara s njima, pokazuje im probodene ruke i noge, blaguje s njima. Sve se događa kao i prije muke i uskrsnuća. S druge strane, Isus uokviruje svoju novu, uskrsnuću i božansku dimenziju u proročanstva Svetoga Pisma i tumači učenicima kako je Božja riječ jedini i neprijeporan autoritet u razumijevanju i prosudbi Njegove osobe, Njegova poslanja i Njegove sudbine. "Zašto vam sumnje obuzimaju srce?...Treba da se ispuni sve što je u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima o meni napisano" (Lk

24, 38. 44-45). Tu još jednom prepoznajemo onu logiku koja je toliko svojstvena Bogu, a to je da se Bog u svojoj svemoći i svetosti, po čemu je posve različit od nas ljudi, utjelovljuje u našu ljudsku stvarnost, postaje sasvim bliz i dostupan. Isus Krist je utjelovljeni Bog, Bog koji postade čovjekom, i s tom činjenicom kršćanstvo postaje.

2. "Zašto vam sumnje obuzimaju srce?" I danas nastaju poteškoće i kod svijeta i kod vjernika na toj istoj razini vjere. Izraelcima kao da je bilo nevjerojatno prihvatiti Mesiju koji bi bio čovjek, jedan od njih, *jednak u svemu osim u grijehu!* I zato smo čuli u prvom čitanju prijekor apostola Petra narodu: *Vi ga*

SVEČENIČKA REKOLEKCIJA U SVIBNJU

Zbog čega je govor tradicionalnog kršćanskog navještanja izgubio svoju privlačnost i onu osobadajnu snagu za današnje generacije, a valja pritom voditi računa o samoisustvu mladih ljudi u današnjem vremenu i kako oni sebe doživljavaju.

Predavač je potom iznio tri načina koji sputa- vaju prenošenja iskustvenih vrijednosti za živ- otno poslanje mladih ljudi, ušto spada osjećaj nesigurnosti pred budućnošću koji uzrokuje skeptičnost i rezignaciju, tj, nemoć da se os- misli svoj vlastiti život, a s druge strane slijepi pragmatizam koji želi potisnuti dublja pitanja o smislenosti života. Drugo je nepopularnost od obvezatnih svjetomazora i dubljih vrijed- nosti. Pojavila se jedna vrsta zamorenosti koja seže do odojnosti prema postavljaju pitanja o smislu života, a kod mnogih mladih nedo- staje i duh napora. Sve se želi proizvesti odjed- nom, a ako to ne ide, tada se kaže da je sve to skupa nerazumljivo, daleko od života i neko- risno. Živimo u svjetu u kojem su svi autoriteti relativizirani, pa prema tome i učiteljski autoritet Crkve. Stoga je sve teže mladima posredovati temeljne vrijednosti kršćanske vjere na tradicionalan način, odnosno preko vjeronauka. Pritvaćanje određenih vrijednosti ne događa se na temelju povijesno sustavnog ili argumentnog izlaganja određene teme, nego na temelju susreta, kroz iskustvo i uzore. Mladi ne žele jednostavno pasivno primati i preuzeti određene religiozne vrednote kao go- tovo knjiško učenje ili vjeronaučno znanje. Ono što vrijedi je subjektivna uvjerljivost i ništa nije unaprijed vrijedno i valjano samo po sebi da bude vrijedno kroz svakodnevno iskustvo. Prenošnje sadržaja kršćanske vjere mora biti u službi dokazivanja spasenjske kvalitete, jer kršćanstvo nije samo teorija o vjeronaučnom, nego praksa unapredivanja života i osvjetljivanja životnih sadržaja. Stoga je vjeronaučna pouka jedna vrsta služenja, a ne nagovaranje ili nukanje na vjeru, nego od- gašenje za vjeru, uvođenje u vjeru iz koje se

U prostorijama nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" u Zadru održana je u srijedu, 10. svibnja, redovna mjesečna rekolekcija svećenika zadarske nadbiskupije. Duhovni dio odvijao se u sjemenišnoj kapelici gdje je meditativnu krunicu na temu slavnih otajstava predvodio don Tomislav Sikirić, župnik i dekan u Biogradu. Potom je uslijedio pastor- alni dio na kojem je temeljno predavnje svećenicima na temu: "Pastoral sakramenta potvrde između vjeronaučna znanja i vjer- ničkog iskustva" održao o. dr. Anđelko Do- mazet, OFM, profesor fundamentalne teolo- gije u Splitu. Predavač je u uvodnoj riječi naglasio da će u svome izlaganju težište tema- tike postaviti na problematiku katehetsko- katekumenalnoj pripravi sakramenta potvrde kao sakramenta Duha Svetoga. Za bolje razu- mijevanje radne teme potrebno se je odmah upitati: ako je sakrament potvrde sakrament kršćanske zrelosti, zašto to nije vidljivo u osobnoj odluci i u promjeni života kriz- manika. Ako je potvrda sakrament po- slanja, kako to da krizmanici ne izgrađuju sebe i obnavljaju katehetsku tj, kršćansku za- jednicu. Predavač je potom u izlaganju upravo pozornost na dva temeljna pitanja: o kakvom vjeronaučnom znanju koje valja prenijeti krizmanicima je riječ, zatim kako mladog čovjeka dovesti pred svetu tajnu. Vjera se prenosi na dva načina, jedan je argu- mentativno, a drugi je iskustveno. Nije mo- guće zatvarati oči pred zabrinjavajućom čin- jenicom da generacije mladih koje danas odrastaju, osjećaju sve manju potrebu da slijede korake svojih roditelja kad je u pitanju kršćanska vjera. Sve je veći broj dobrih kato- ličkih obitelji koje uočavaju činjenicu da od svega onoga što je njima sveto to ne mogu prenijeti na svoju djecu, a mnogi se roditelji tuže da upoče više sa svojom djecom o vjeri ne mogu razgovarati. Oдавно je teološka litera- tura prepuna tekstova u kojima se analizira tzv. kriza prenošenja vjere mladim generaci- jama. Tu se odmah postavlja novo pitanje

koju nastoji razvijati i među vjernicima i s či- tavim društvom. To je snažna poruka uskrasnog evanđelja, radosne vijesti, nezamis- live za čovjekov svijet prije događaja u Jeru- zalemu, u osvjet uskrasnoga jutra. Za Crkvu, u ovom teogobnom času našega hrvatskog društva, bitne su, dakle, dvije stvarnosti: sig- urnost da s njom i u njoj živi uskrsli Gospodin i da je poslana tom društvu.

Prvo iskustvo na razini vjere potiče je da bude svjedodžka: sigurna i postojana da navještan- jem Evanđelja može ponuditi prave istine o čovjeku i zalagati se za poštivanje moralnih vrijednosti upisanih u njegovu narav. Jednako tako Crkva je svjesna da "Evanđelje neprestano pročišćava i uzdiže moral naroda. Ono nadzemajskim darovima iznutra oploduje, učvršćuje, usavršava i u Kristu ob- navlja vrline i talente svakoga naroda i doba. Crkva već time što ispunjava svoje poslanje unaprijeduje i pridonosi kulturi i civilizaciji, a svojim djelovanjem, pa i liturgijskim, odgaja čovjeka za nutarnju slobodu" (GS 58/.

Članovi Crkve moraju toga biti svjesni u tre- nutku kada se postavljaju oštra i tješkobna pi- tanja o budućnosti društva i Domovine, o osobnom i društvenom moralu, o odnosu vjere i kulture, o dijalogu i toleranciji u društvu, o mjestu vjernika u društvu, o odgoju u obitelji i školi, o jedinstvu u raznohlkost, o obnovi društva, o miru i nasilju, o mržnji i nepovjer- enju. To su razlozi vjernikove osjetljivosti za ovaj čas našega zajedničkog življenja.

Koncil nas uči da razmišljanje i doprinosi društvu iz bogatstva evanđelja jesu naš poziv i naša zadaća: "jednako radost i nada, kao i žalost i tješkoba svakoga čovjeka" (GS 1/.

5. Ta svijest ne može nas zatvoriti u tvrđavu arogancije i samodostatnosti. Naprotiv! Ne možemo zaboraviti riječi Svetoga Oca izgo- vorene upravo ovdje, na Znanju: "Sluge smo beskorisne... Isusova riječ postavlja pitanja koja se ne mogu izbjeđavati: jesmo li uistinu

se odrekoste!... Začetnika života ubiste! (Dj 3, 14). I velikosvećenicima i pismoznancima kao da je bilo degradirajuće da bi Bog na taj način ušao u ljudsku povijest i uzео sav teret svijeta na sebe da otkupi palog čovjeka. Svo- jim navještanjem Kraljevstva Božjega, Isus je zadirao u najosnovnija područja života, u sfere društvenog, psihološkog, narodnog, po- čemu je konkretizirao Božju objavu u ljudski život. Petar u svom istupu govori o Isusu kao o Pravedniku i Svecu, Začetniku života, apostol Ivan u drugom čitanju o Isusu Zagovorniku i Pomirnici za naše grijeha.

3. Isus razumije ljudsko srce i psihološku teškoću svojih učenika pa ih poziva: "Zašto se prepadoste? Zašto vam sunnje obuzimaju srce? Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam to!" (Lk 24, 38). Tada im razloži Pisma i bla- govina s njima. Kako da ne prepoznamo u ovom događaju sliku Crkve, sliku Zajednice ok- upljene oko Uskrsloga Krista, oko Pisma i Eu- haristijskog stola s kojega, kao učenici Kris- tovi, blagujemo nedjeljom i blagdanom. Ovaj je evanđeoski odlomak vrlo snažan i konkre- tan u svojoj poruci. Euharistijska Zajednica, Zajednica učenika ili krštenika koja se okuplja oko Uskrsloga da čuje Pisma i blaguje Tijelo i krv Kristovu, jest privilegirano mjesto Božje nazočnosti u svijetu. Tu je na djelu uče- lovljenje ili ponazočenje Uskrsloga Krista u konkretnom prostoru i vremenu. Tako se i danas, uvijek i posvuda, ovdje i sada, nastavlja događati logika Božjeg silaženja u našu stvar- nost, Njegova bivovanja i djelovanja u njoj. Sve što nam ovaj odlomak govori, zapravo ot- kriva sliku Crkve - Zajednice: Isusa usred svo- jih učenika, dar mira, radost učenika, poslanje u svijet, najava otpuštenja grijeha, "oblačenje u Silu odozgo"...

4. I danas naše zajednice u potpunosti žive od tih stvarnosti. Crkva živi od tih otajstava, od Kristove nazočnosti u Riječi koje se u njoj navješćaju, u Euharistiji koja se u njoj pos- većuje i blaguje, u sakramentima koji se u njoj slave i žive, u bratskoj ljubavi i solidarnosti

brojnih vjernika dotičnih dekanata. Vjernici su sudjelovali u slavlju brojnim pričestima, a sve su župe kao pripravu na kongres održale i posebni Euharistijski dan s klanjanjem, molitvom i primanjem sakramenta pomirenja. Svečanosti i ljepoti kongresnih slavlja pridonijeli su vjernici u domaćim tradicijskim nošnjama, od kojih su mnogi sa svojim župnim jubilejskim barjacima pristigli na mjesto slavlja s brodovima, zatim različiti prikazni darovi koji odražavaju život i rad vjer-

nika dotičnoga kraja, kao i zajedničko pjevanje koje su predvodili župni zborovi i pjevači. Nakon misnog slavlja održale su se euharistijske procesije sa završnim blagoslovom. Sudjelovanje u kongresnim slavljinama olakšano je posebnom knjižicom *Jubilejski vodič* što ga je Zadarska nadbiskupija tiskala kao pomagalo za sudjelovanje u proslavama Godine Velikoga jubileja.

Livio Marijan

BLAGOSLOV OBNOVLJENE CRKVE SVETOG KUZME I DAMJANA I POSVETA NOVOG OLTARA U POLAČI

U ponedjeljak, 1. svibnja 2000. godine, u Polači, mons. Ivan Prenda, zadarski nadbiskup, posvetio je novi kameni oltar i blagoslovio obnovljenu staru župnu crkvu sv. Kuzme i Damjana. Crkva sv. Kuzme i Damjana, koja se nalazi na mjesnom groblju u Polači, sagrađena je 1860. godine. Služila je kao župna crkva sve do izgradnje nove župne crkve sv. Kuzme i Damjana 1989. godine. Obje su crkve porušene u Domovinske ratu. Premda njena obnova nije u potpunosti završena, crkva je blagoslovljena s ciljem da se vjernici ove velike župne zajednice mogu u njoj okupljati na svetu misu, sakramente i molitvu budući da su se do sada okupljali u neprikladnim i tijesnim prostorijama "Stare škole". U budućnosti se planira ponovna izgradnja nove župne crkve u Polači. Stara crkva sv. Kuzme i Damjana obnovljena je sredstvima Zadarske nadbiskupije, Ministarstva kulture RH, priložima domaćih i iseljenih Polaćana, te brojnih drugih donatora. Trenutno je njena obnova u završnoj fazi i preostaju još završni radove u unutrašnjosti te izrada crkvenih klupa i ostalog namještaja. Novi kameni oltar izrađen je još 1993. godine, u progonstvu, a dar je poduzeća "Kamen" iz Pazina. Veliku zaslugu za obnovu stare crkve

sv. Kuzme i Damjana ima dosadašnji načelnik Općine Polača, g. Radoslav Bobanović.

Svečanost blagoslova crkve i posvete oltara, čiju je organizaciju vodio domaći župnik don Marinko Jelečević, okupila je brojne Polaćane. Bili su nazočni predstavnici Općine Polača, na čelu sa sadašnjim načelnikom g. Mićom Ražnjevićem, i brojni susjedni župnici. Nadbiskup se u svojoj homiliji osvrnuo na svetopisamsku sliku o Crkvi - Zaručnici Kristovoj, te je istaknuo kako je crkva-građevina prostor okupljanja žive Crkve-zajednice kao Zaručnice kojoj je Bog u središtu. Potakao je Polaćane da već sada misle na ponovnu izgradnju nove župne crkve u sredini mjesta. Naglasio je također kako će kod konačnog završetka obnove stare crkve sv. Kuzme i Damjana, što se planira za njihov blagdan u mjesecu rujnu, biti pozvani svi donatori njene obnove kako bi se u bratskom zajedništvu proslavilo ovo veliko djelo međusobne ljubavi i solidarnosti.

Livio Marijan

činili što smo bili dužni učiniti? I što moramo sada činiti? Koji nas zadaci sada očekuju? Koja nam sredstva i kakva nam snaga stoji na raspolaganju? Pitanja su složena i na njih valja odgovarati točku po točku. Danas ta pitanja postavljamo kao kršćani, kao nasljedovatelji Kristovi." /Usp. Ivan Pavao II, 4.X.1998./

Mi kršćani u našoj Domovini držimo sa Svetim Ocem da je ovo pogodna zgoda koju Providnost pruža današnjem naraštaju za propovijedanje Evanđelja i za svjedočenje Isusa Krista jedinoga Spasitelja svijeta, pridonoseći tako izgradnji društva po mjeri čovjeka. Naime ništa danas nije manje hitno nego jučer zalagati se na svakom mjestu da se u društvu ponovo učvrste etičke i moralne vrijednosti što su ih potkopali prijašnji totalitarizmi i nedavno ratno nasilje. Ta zadaća zahtjeva veliku snagu i odlučnu volju. *A zadaća je žurna jer bez tih vrijednosti nema ni prave slobode ni istinske demokracije. Međutim temeljna je vrijednost poštivanje ljudskog života, poštivanje prava i dostojanstva osobe, te poštivanje prava i dostojanstva svakog naroda* /Usp. Ivan Pavao II. Govor na Žrnjanu, 4.X. 1998./

6. Vjera nas uvijek potiče na služenje drugima, na služenje sugrađanima na koje se gleda kao na braću pa i onda kada su u napasti da ne vide kršćane oko sebe ili čak cijelu stvarnost Crkve.

Vjernik iz svoje uskrasne vjere zna da i u privredno-društvenom životu treba također poštivati i promicati dostojanstvo ljudske osobe, njezin cjelovit poziv i dobro čitavoga društva. Mora se zalagati za uklanjanje nepravednih nejednakosti, za reforme u ekonomsko-socijalnom životu i za promjenu mentaliteta i ponašanja. U tom je cilju Crkva tijekom stoljeća, u svijetlu Evanđelja, razradila i pogotovou ovo zadnje vrijeme načela pravde i jednakosti što ih traži zdrav razum. /Usp. GS 63/. U ovom času postoji u hrvatskom društvu znatna količina napetosti,

podijeljenosti i mržnje. Potrebni su nam u društvu dijalog i tolerancija, istinski i plodan život. Za njih nema alternative.

Da bi se to postiglo nema ništa bolje nego njegovati unutarnji osjećaj pravednosti, dobrohotnosti i služenja općem dobru i učvršćivati uvjerenja o pravoj naravi političke zajednice, o njezinom cilju, o ispravnom izvršavanju i granicama javne vlasti /GS 73/.

Time će se pomoći ujedno građanima da goje velikodušnu i vjernu ljubav prema Domovini ali bez duhovne skučenosti to jest tako da istovremeno imaju pred očima dobro nacije i svih ljudi.

7. Članove Crkve u ovom hrvatskom društvu potiče Koncil da "trebaju postati svjesni svoga posebnog poziva. Oni naime moraju dati primjer, tamo gdje ih je Providnost stavila, od njive do parlamenta, razvijajući u sebi svijest dužnosti i zalaganja za opće dobro. Djelima moraju pokazati kako je moguće uskladiti vlast sa slobodom, osobnu inicijativu sa solidarnošću i potrebama čitavog društvenog tijela, potrebno jedinstvo s plodnom raznolikošću. Stoga prijanjajući vjerno uiz Evanđelje i služeći se njegovim silama, povezani sa svima koji vole i gaje pravdu, prihvaćaju golem posao koji ovdje na zemlji treba obaviti, a o kojem trebaju dati račun Onome koji će sve suditi u posljednji dan." /Usp. GS 93/.

8. Ako smo doista autentična zajednica učenika Uskrsloga Krista, uzet ćemo vrlo ozbiljno riječi koje nam upućuje apostol Ivan u drugom čitanju: "Ovo vam pišem da ne griješite!... On je pomirnica za grijehe naše i ne samo naše nego i svega svijeta. I po ovom znamo da ga poznamo: ako zapovijedi njegove čuvamo!" (1 Iv 2, 1-3). Krist je svojom krvlju oduzeo grijeh svega svijeta. I nakon Njegova uzašašća k Ocu, Njegovo otajstveno Tijelo, to jest Crkva, nastavlja u svijetu njegovo djelo pomirenja i otkupljenja.

Crkva ima samo jednu jedinu bitnu ulogu ili

razlog postojanja: da u svijetu svjedoci za Božje otkupljenje i pomirenje po Krvi Kristovoj. "Vi ste tomu svjedoci" - čuli smo Isusa govoreći učenicima - *I evo, ja vas šaljem...*" (Lk 24, 48). Naše je neizostavno, životno poslanje svjedociti! *Svjedociti da ga poznamo*, i to tako da *zapovijedi njegove čuvamo!* (1 Iv 2, 3). Svaka je zajednica vjermika, bilo na razini jednog mjesta, grada, regije ili naroda, onoliko autentična koliko živi svoju vjeru i svjedoci za Uskrsloga Krista. Kršćansku autentičnost ne jamči stojetna tradicija, korijeni i slično. Svako mjesto, svaki grad, kraj i narod izgrađuju se u pravcu civilizacijske ljubavi, mira i solidarnosti onoliko koliko kršćani u njima budu autentični i vjerni svjedoci Božje ljubavi.

Ziveti po Božjem zakonu što nam ga Krist u Evanđelju ocrta, kršćanin će ponazociti ili "užjeloviti" Boga u svakoj životnoj situaciji, na svakom položaju, u svojoj životnoj, radnoj, društvenoj sredini. Zivjeti po Evanđelju dužnost je i pravo, privilegija i sloboda svakoga kršćanina. Evanđeoska načela ne protive se nijednom dobru, ničemu što je usmjeren na dobrobit čovjeka i naroda. Stoviše, evanđeoska načela davala su tijelkom čitave povijesti najpozitivnije impulse civilizacijskom procesu jer su uvijek poticala na ostvarivanje onoga što je za čovjeka kao čovjeka-varijante onoga što je za čovjeka kao čovjeka osobu dobro i vrijedno. Možemo li danas zamisliti razvoj zapadne kršćanske civilizacijske, a i civilizacijske uopće, bez bezbrojnih malih i velikih svjedoka, od bezimernih i neznatnih do velikih mučenika poput našega biskupa Dujma, koji su iz dana u dan, u sve pore privatnog i javnog života užjelovljavali onu Isusovu: *Ne čini drugom ono što ne želiš da on tebi učini, odnosno učini drugome ono što želiš da se tebi učini!*

I današnja civilizacija, premda poljuljana u svojim društvenim, moralnim i filozofskim načelima, priznaje i uvazava snagu propovijedanja Evanđelja što ga svijetom neumorno odbija i nimalo ne privlači na Božju stranu.

9. Godina Velikoga jubileja, kojom slavimo dvije tisuće godina od užjelovljenja Isusa Krista, tijekom ovih 365 dana nastoji nas neprestano podsjećati da je *Isus Krist isti - jučer, danas i u vijek!* Naša slavlja i okupljanja, spomen naših mučenika i svetaca, i solinskoga i zaštitnika ovog dičnog grada, i ove časne Nadbiskupije, na poseban način nam to svjedoče. Jer, u svakom vremenu i prostoru, *bilo zgodno ili nezgodno* vrijeme, čistoća i snaga Kristova nauka privlači sve do same smrti. I ta su mučenička svjedočanstva svojevrsni Božji govor svijetu. Ona su svojevrsni nastavak Božjeg užjelovljenja i približavanja u svijetu jer kroz njih zrači neodoljiv duh Božje ljubavi, Božje svetosti i Božje pravdnosti. Svakoj je generaciji iznova potrebno svjedociti ono što čusmo u današnjem Evanđelju: *Ta ja sam to! Opijajte me i vidite! Pogledajte moje ruke i noge!* I doista, Dujce, stojimo pred tim zadatkom. Ni mi, ni oni kojima propovjedamo Evanđelje nismo postedeni psiholoških teškoća u prihvaćanju Božje nazočnosti u Pismu, Euharistiji, u bliznjemu, u jednostavnim i konkretnim životnim stvarnostima. Ponekad te poteškoće uzrokuju i bijeg u suprotnom pravcu, bijeg od Boga i Crkve, a katkada se izrode u otvoreno protivljenje i huljenje što uvijek za čovjeka loše završava. Nertješko naša neautentičnost

Nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak i provincijal O. dr. Bernardin Škunca predvodili su štovanje bl. Jakova neprekintu traje od njegovanje bl. Jakova nakon njegove smrti, kad se 20 godina nakon njegova preminka, u grobu našlo njegovo neraspadnuto tijelo. Tako mu je i sve do danas, u pokrajnjoj kapeli njegove samostanske crkve, na oltaru, u skrini, koja se može obići, kao i skrinja sv. Simuna u njegovu Zadrnu.

Dvije poglavite mise, na talijanskom jeziku, vario ga je u samostanu u Bitettu. U njemu je on proživio najveći dio svoga života. Bl. Jakov je nebeski zaštitnik grada Bitetto. Bitetto, doista, svečano i brojno, crkveno i gradanski, slavi svoga nebeskoga zaštitnika.

Naš Blaženik, iako je kao mladić otputovao u Italiju i nikad se više nije povratio u svoj Grad, nikad nije zanijskao rodni Grad ni svoj hrvat-ski narod. Dokaz je tome, da se uz njegovo ime bl. Jakov uvijek spominje Iirac - bl. Jakov Iirac, to znači bl. Jakov Hrvat. Pjesan u njegovu čas, koja poglavito na njegov blagdan odjekuje raskošno osvjetljenim ulicama Bitetta, na "gala" procesiji, počinje "Slavni sine, vjernog Zadra";

Bl. Jakov je bio cijelog redovničkog života sa-mostanski kuhar, vrliar i prošnjitar. Odlikovao se dobrotom, pobožnošću i pokorom. Poznata su za njegova života i mistični

Proces za proglašenjem svetim našega bl. Jakova Zadranina je dovršen. Predviđa se da neće proći dugo do njegova proglašenja svetim. To nas obavezuje da ga bolje upoznamo i štujemo.

EUHARISTIJSKI KONGRESI BIOGRADSKOG, PAŠMANSKOG I UGLJANSKOG DEKANATA

U Zadarskoj nadbiskupiji, u sklopu proslave Godine Velikoga jubileja kršćanstva, započeli su Dekanatski euharistijski kongresi. Tako je u subotu, 29. travnja, održan Euharistijski kongres Biogradskog dekanata, svećanim eu-haristijskim slavljem na obali u Biogradu i eu-haristijskom procesijom. U nedjelju, 30. svibnja, u Franjevačkom samostanu sv. Dujce, u

Zdenko Stipčević i mješoviti katedralni zbor. Uz domaće zadarske napjeve Prijekora *Puče moj* i Jeremijinih lamentacija *Jeruzaleme, Jeruzaleme...*, vjernici su prilazili cjelivanju Kristova križa. Na kraju službe održana je tradicionalna procesija s križem od Katedrale središnjom gradskom ulicom do crkve sv. Šime, uz tugaljivi pjev *Puče moj*. Večernje procesije Velikoga petka održane su u gotovo svim župama i redovito su vrlo brojno posjećene, a zbog svojih svijeća i ferala koji prate križ, čegrtaljki i svjećicama osvjetljenih prozora, te drevnih napjeva Prijekora, odišu posebnom izražajnošću i ljepotom.

Na Veliki subotu posvuda je održano svečano Vazmeno bdjenje. U Katedrali je obred započeo u 21 sat a predvodio ga je Nadbiskup koji je u sklopu bdjenja podijelio sakramente kršćanske inicijacije petnaestorici katekumena i sakrament potvrde osmorici kandidata. Svečanom zvonjavom katedralnih zvona koja

PROSLAVLJEN BLAŽENI JAKOV ZADRANIN

U četvrtak, 28. travnja 2000. godine, u crkvi sv. Frane u Zadru, svečanim euharistijskim slavljem, proslavljen je blagdan blaženog Jakovav Zadrana. Misno slavlje predvodio je mons. Ivan Prenda, zadarski nadbiskup, u koncelecijaciji s više svećenika i redovnika franjevac. U svojoj homiliji Nadbiskup je istaknuo kako Bog u svojoj mudrosti putem neznanosti proslavlja svoje svete. "I neznatne, jednostavne stvari mogu biti putevi očitovanja Božje providnosti koja u svakom vremenu podiže svece i uzore za kršćanski život. Blaženoh Jakova je posebno odlikovala skrovitost. Kao redovnik laik bio je kuhar, bavio se vrtom i prosio milostinju. Nije bilo važno što je činio već kako je to činio i tako je pružio svjedočanstvo ljubavi prema Bogu i braći ljudima."

su odzvanjala u izvanredno mirnoj noći, čitavim Zadrom pronijela se uskrсна radost.

Na samu svetkovinu Gospodinova Uskršnuća, u ozračju radosti i svečanosti, posvuda su vjernici ispunili crkve i sudjelovali u euharistijskim slavljinama. Zadarski nadbiskup, mons. Ivan Prenda, predvodio je svečanu misu u stolnoj crkvi sv. Stošije u 11 sati. Na toj misi pjevao je mješoviti Katedralni zbor koji je po prvi puta izveo novoskladanu *Misu u čast svete Stošije* mladog dirigenta g. Žana Morovića. Navečer u 19 sati, koncelebrirano euharistijsko slavlje u Katedrali predvodio je nadbiskup u miru, mons. Marijan Oblak, a pjevao jer Središnji gradski crkveni zbor pod ravnanjem mons. Pavla Kera. Izveli su Perosijevu *Misu pontifikalis*. Nakon mise, Nadbiskup je primio pjevače i čestitao ima Uskrs.

Livio Marijan

Nadbiskup Prenda je također kazao kako se u skoro vrijeme očekuje kanonizacija ovog malo poznatog Zadrana. Blaženi Jakov se rodio u Zadru, gdje je ušao u Franjevački red i boravio u zadarskom franjevačkom samostanu. Činio je pokoru i vodio vrlo intenzivan duhovni život, te imao dar proroštva i čudesa. Drugi dio života proveo je u samostanu u Bitetto (Apulija u južnoj Italiji) gdje se do danas naveliko štuje. Ovogodišnje hodočašće u Bitetto na proslavu bl. Jakova predvodi mons. Marijan Oblak, zadarski nadbiskup u miru, i dr. fra Bernardin Škunca, provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Zadru.

Livio Marijan

Zato, neka sva naša nastojanja da kao vjernici, kršćani, katolici u našem hrvatskom narodu, idu za poticajem apostola Ivana, da *čuvamo njegove zapovijedi, njegove riječi, i da se po nama* i među nama ostvaruje savršena ljubav Božja. I dok nam "srca gore" dok nam tumači Pisma, molimo ga da nam "otvori pamet" da

ih razumijemo. A po služenju ljudima i solidarnosti s njihovim teškoćama i problemima te "lomljenju kruha" da svijet prepozna Njegovu nazočnost u Crkvi i nama vjernicima.

Mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski

SVJETSKI MOLITVENI DAN ZA DUHOVNA ZVANJA

Nadbiskupova radio - poruka za Nedjelju Dobroga Pastira

37. Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja, Zadar, 14. svibnja 2000.

Već 37 godina odlukom Pape Pavla VI. Katolička crkva po cijelom svijetu slavi Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja. Zapravo, razmišlja o svom poslanju u svijetu i o nositeljima naviještanja Evanđelja i o zadaći svjedočenja Krista u svijetu. U Crkvi snažno odjekuje Kristova zapovijed: "Pođite po svem svijetu i propovijedajte Evanđelje svemu stvorenju" /Mk 16,15/. No isto tako odjekuje i jamstvo njegove nazočnosti u svijetu: "I evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" /Mt 28,20/

Iz tog poslanja i te spoznaje Crkva već 20 stoljeća moli Gospodina, Gospodara žetve, i radi na prostranstvima svijeta na otkrivanju i odgoju onih koji će u svakom vremenu Krista ponijeti ljudima. Crkvi trebaju ljudi i žene koji će povjerovavši Kristu, poći za njim i ponuditi mu sve svoje darove uma i srca u služenju drugima, svojoj ljudskoj braći.

Molitva za zvanja u Crkvi, u svakom vremenu, ima svoje uporište u Kristovu poticaju: "Žetva je velika, ali radnika je malo. Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju" /Lk 10,2/. Tu su naznačene dvije stvari: žetva je svijet. Žetva su ljudi, muškarci i žene, mladi i stari, bolesni i nemoćni, siromašni i bogati. Svi su oni pozvani otkriti smi-

sao svoga postojanja, svoga života i svoje smrti, svojih radosti i svojih patnji. Svi su pozvani upoznati koliko ih Bog ljubi, što je učinio za sve njih u Kristu. Kad otkriju Krista, koji je "put istina i život" /Iv 5,17/, našli su rješenje svim svojim pitanjima i k tome zaputili su se prema Očevu domu, prema susretu s Kristom u neprolazni i neugrozivi život u Bogu. Tako molitva jest suradnja s Bogom u otkrivanju onih koji su pozvani. Time priznajemo da je Bog onaj koji poziva i daje Crkvi nove propovjednike, svećenike, svjedoke, svećenike, redovnike i redovnice.

Svjetski molitveni dan za duhovna zvanja je i poticaj da radimo s mladima, da ih odgajamo u vjeri, da im otkrivamo Krista, ali i ljudske potrebe. Mladi trebaju shvatiti da su Kristu potrebni ljudi kako bi došao do drugih ljudi. Kada se to dvoje nađe u srcu mladića ili djevojke tada vidimo znak duhovnog zvanja. To zatim zahtjeva pripremu ljudsku, duhovnu, intelektualnu i pastoralnu za naviještanje Evanđelja i slavljenje otajstava vjere. Zato Crkva ima sjemeništa i novicijate, gimnazije i teologije. Važno je dakle da župnici i katehete opaze poziv u mladima, da ih usmjere i pomažu na putu do prihvaćanja poziva u Crkvi.

U godini velikoga jubileja Sveti Otac nam stavlja pred oči veliku istinu u životu Crkve: Krist u Euharistiji je izvor svih zvanja u Crkvi, gimnaziju u Zadru i odgojni Zavod. Sjemenište gdje se mogu odgajati i školovati za buduću poziv, a one mlade koji osjećaju poziv za Kristom, a završavaju srednju, da se odvaže i prijave za studij na teologiji gdje će se neposredno pripremati za svoje duhovno poslanje u Crkvi.

Za nova duhovna zvanja molit ćemo na bdijenju u katedrali, u subotu, 13. svibnja, u 20.30 sati. To će biti i susret članova crkvenih pokreta u Nadbiskupiji u ovoj jubilejskoj godini. Prijkjučite se, braćo i sestre, priključite se dragi mladi, tom susretu i molitvi da nas Krist blagoslovi novim duhovnim zvanjima u našoj Zadarskoj nadbiskupiji.

MISA ZA MATURANTE

Nadbiskupova homilija na misi zahvalnici za maturante grada Zadra

Katedrala sv. Stošije, 15. svibnja 2000.

Biblijski tekstovi na Misi: 1.) Kr 8, 55-61; 2.) Ef. 1, 3-14; 3.) Ev. Lk 17, 11-19

1. Salomon slovi kao mudar čovjek. Njegove riječi su nadahnute- riječi mudrosti Božje. I danas ih slušamo kao melem:

"Neka Gospodin bude s nama kao što je bio s Ocima našim,

i neka nas ne napusti i ne odbaci.

Neka prikloni srca naša k sebi, da bismo ho-

dili svim

njegovim putovima i održavali njegove zapo-

vijedi,

zakone i uredbе koje je dao ocima našim.....

A vaše srce neka bude potpuno odano Gospodinu, Bogu našemu,

držeći se njegovih zakona i održavajući njegove zapovijedi kao danas."

To su riječi zahvale i molbe za njegov narod.

mladi koji me slušaju, a polaze uskoro u srednju školu podšjećam da imamo Klasičnu gimnaziju u Zadru i odgojni Zavod- Sjemenište gdje se mogu odgajati i školovati za buduću poziv, a one mlade koji osjećaju poziv za Kristom, a završavaju srednju, da se odvaže i prijave za studij na teologiji gdje će se neposredno pripremati za svoje duhovno poslanje u Crkvi.

Za nova duhovna zvanja molit ćemo na bdijenju u katedrali, u subotu, 13. svibnja, u 20.30 sati. To će biti i susret članova crkvenih pokreta u Nadbiskupiji u ovoj jubilejskoj godini. Prijkjučite se, braćo i sestre, priključite se dragi mladi, tom susretu i molitvi da nas Krist blagoslovi novim duhovnim zvanjima u našoj Zadarskoj nadbiskupiji.

2. Zahvalnost je znak mudrosti. Kada doživimo zahvalna čovjeka, znamo da shvaća kako sam sebi nije dostatan: ni dovoljno pametan, ni dovoljno umiješan, ni dovoljno jak, da mu ne bi nitko trebao. O tome nam govori i današnje Evanđelje koje svjedoči u isto vrijeme o zahvalnosti nezahvalnosti!

Ljudsko iskustvo nikada ne poriče temeljnu istinu: da je osoba, neponovljiva jedinka, ali zna da se ne može ostvariti bez drugoga. Može se ostvariti samo uz drugoga i po drugome.

Dugo vremena znamo da je taj drugi naša obitelj, naši roditelji, otac i majka, da su to brat ili sestra, ili srećom braća i sestre, da se

Crkva krštenje ne ostvaruje samo vodom, nego i Duhom Svetim. Radi se o jednoj kvalitetnoj razlici, jer onaj koji krsti je Duh Sveti i kršteniku bitno daje posebnu dimenziju i status pred Bogom. Crkva je od svojih najranijih početaka zahthjevala i tražila da krštenje bude novo i posebno. Apostoli su također podijelivali krštenje, a bitna oznaka apostolskog krštenja je već ostvareno obraćenje koje označuje potpuno napuštanje prijašnjeg načina života, a posreduje potpuno oproštenje grijeha i novi stav krštenika prema Isusu. Krštenje se podjeljuje u imenu Gospodina Isusa Krista koji je jedini posrednik spasenja i donositelj života. Krštenje je redovno mjesto izlivanja Duha Svetoga i predstavlja uzrok silaska Duha na Crkvu, a ujedno znači i uključivanje u vjerničku zajednicu, koja raste vidljivo i noćljivo, i postaje tako zajednica spasenja. Predavač je posebno naglasio bitnu zaslugu novozavjetne teologije o krštenju koju Crkva zahvaljuje apostolu Pavlu, koji je u svome djelovanju uvazavao mnoge zakoni-

tositi židovskoga propovijedanja, a isticao vjeru kao jedino sredstvo spasenja. Kod Pavla nauk o krštenju je jako bogat i predstavlja

Obredi Svetog trodnevlja kao i proslava same svetkovine Uskrsa proslavljeni su u Zadru i čitavoj Zadarskoj nadbiskupiji s velikom svečanostu i uz brojno sudjelovanje vjernika. Drewni glagoljaški korjeni Zadarske nadbiskupije ostavili su u baštinu osobit osjećaj vjernika za liturgijske obrede Velikog tjedna.

Na Veliki četvrtak ujutro, u katedrali sv. Stošije, nadbiskup Ivan Prenda predvodio je svećanu koncelebriranu Misu posvete ulja zajedno s generanim vikarom, mons. Milivojem Bolobanićem, generanim vikarom, nadbiskupom u miru, mons. Marijanom Oblakom i čitavim prezbiterijem Nadbiskupije. Slavju su bili nazočni bogoslovi i sjemeništarci, ovogodišnji katekumeni i krizmanici gradskih župa,

neiscrпно vtelo koje teologiji, pobožnosti i crkvenoj praksi u svako vrijeme može udahnuti novi život i tako je obogatiti, uključio je svoje nadahnuto izlaganje predavač.

Nakon glavnog predavanja koreferatom o pastoralu sakramenta krštenja svećenicima je razlagao mons. Milivoj Bolobanić, katedralni župnik i generalmi vikar zadarske nadbiskupije. On je iznio pastoralnu praksu slavljnje sakramenta krštenja s posebnim naglaskom na postsaborske dokumente i crkvena uputstva iznesena u obredniku Inicijacije. Nakon izrečenih predavanja razvila se živa i korisna diskusija nazočnih svećenika, s više naglašenijim teološkim nego na praktičnim pitanjima. Citavim setom informacija o sadašnjem stanju naša Crkve i zadacama koje se danas stavljaju pred svećenike, predsjedateljskupa zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda uključio je mjesečni preduskrsni duhovno-pastoralni susret svojih svećenika.

Nedjeljko Zubović

VELIKI TJEDAN I USKRS U ZADRU

Na Veliki petak, vjernici su masovno sudjelovali na obredima Muke i Smrti Gospodnje, pozivani u crkve tradicionalnim čegrtajkama. U ispunjenoj Katedrali je službu predvodio nadbiskup Prenda. Muku po Ivanu pjevali su mons. M. Bolobanić, g. Branimir Buturić, g.

povećanog zanimanja duhovne misli na našim hrvatskim prostorima u razmišljanju o prvoj osobi božanskog tojstva o Bogu Ocu. Knjiga nadbiskupa Oblaka snažno je biblijski utemeljena i vrvi od biblijskih citata. Spomenimo samo neke značajnije: 170 puta iz Isusovih usta u evanđeljima spominje se riječ Otac. Ime Bog, odnoseći se na Oca, spominje se 1350 puta, a spominjanje samo imena Otac zabilježeno je 260 puta. Sin je spomenut 1170 puta, a 410 puta ime Krist. Na kraju promocije o knjizi je iznijela svoje svjedočanstvo i iskustvo s. Jadranka Mašina, koja je s ostalim redovnicama kroz jednu pastoralnu godinu, aktivno s knjigom rasla u ramatranjima na

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA U TRAVNJU

U prostorijama Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" u Zadru održan je, u srijedu 12. travnja, preduskršni susret svećenika zadarske nadbiskupije. Duhovni dio odvijao se u sjemenišnoj kapelici gdje je za okupljene svećenike korizmeno pokorničko slavlje, nadahnuto meditativnim promišljanjima, predvodio don Čedomil Šupraha, župnik i dekan u Benkovcu. Potom je nazočnim svećenicima u svečanoj sjemenišnoj dvorani temeljno predavanje na temu "Krštenje - sakrament ucjepljenja u Krista i Crkvu" održao mr. Marko Tomić, profesor novozavjetnih znanosti iz Đakova. Na prvi pogled moglo bi se pomisliti kako je jednostavno govoriti o predloženoj temi. Poznato crkveno pravilo obnove teologije i kršćanske prakse započeto na Drugom vatikanskom koncilu bilo je povratak k izvorima. Predavač je u glavnim crtama iznio novozavjetni govor o krštenju, si posebnim naglaskom na ucjepljenje u Krista i po njemu o ucjepljenju u Crkvu. Krštenje je postupak koji spada u sadržajnu cjelinu pranja i redovno se u novom zavjetu govori o krštenju kao uranjanju ili pranju. Postoje dvije skupine biblijskih izraza koje označavaju krštenje kao uranjanje ili namakanje, kao pot-

temu Boga Oca, koje im je iz svoje bogate duhovne riznice razlagao nadbiskup zadarski u miru mons. Marijan Oblak.

Na promociji knjige zadarskog nadbiskupa u miru "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga" nazočili su brojni svećenici, redovnici i redovnice grada Zadra, te nadbiskupovi prijatelji i poštovatelji, članovi njegove uže obitelji i rodbine. Promociju je uzveličao skladnim pjevanjem župni katedralni zbor sv. Stošije, pod ravnanjem gospodina Žana Morovića.

Nedjeljko Zubović

puno i djelomično pranje. Prije Krista u Palestini postojali su čitavi krštavalački pokreti, među kojima se posebno ističe lik jednog svećeničkog sina Ivana, kojega su suvremenici prozvali Krstitelj. Njegovo krštenje, koje je podijeljivao na Jordanu i koje je primio Isus, pokazuje više posebnosti ako se uspoređi sa nekim standardima židovskih uranjanjima. Ivanovo krštenje je početak s kojega se treba poći kad se govori o kršćanskom krštenju. Ono ima neke posebne oznake koje se na određeni način uključuju u poimanje novozavjetnog krštenja u crkvenim zajednicama. Ivanovo krštenje je jedinstven i jednokratni čin, kojemu se treba podvrći cijeli židovski narod. Oni koji po kajanju prime krštenje izbjeci će budućem sudu. To krštenje nitko sam sebi ne može podijeliti, nego ga podijeljuje eshatološki prorok poslan od Boga. Od tog krštenja nastaje jedan očišćeni narod koji se sprema za posljednja vremena. Na temelju tih oznaka je vidljivo da prva Crkva Ivanovo krštenje, barem u nekim segmentima prihvaća kao predfazu svoga vlastitog krštenja, s time da donosi još i neke svoje sadržaje po kojima se kršćansko krštenje bitno razlikuje od Ivanova. Razlika je u tome što je

možemo ostvariti u obiteljskom ambijentu gdje smo iznikli, prohodali i počeli govoriti. U obiteljskom zajedništvu primamo mnogo više nego što možemo zamisliti. Često puta smo u bitnome određeni obiteljskim vrijednostima ili nedostacima. Zato istinski mladi čovjek ne bježi pred osjećajem zahvalnosti i pred dužnošću zahvaliti onima koji su ga unijeli u svijet, podizali, i pružili mu temeljne uvjete za život i uveli ga u temeljne ljudske i duhovne vrijednosti života.

3. Taj drugi bez kojeg se ne možemo ostvariti kao ljudi jesu naši kolege i kolegice iz djetinjstva, iz školskog razreda, iz kružoka ili športskog kluba. Koliki nosimo najljepša sjećanja iz zajedničkog idealizma, bitaka, kako biti čovjek, valjan i pošten mladić i djevojka, uspješan u životu, prihvaćen i voljen. Taj natjecateljski duh, kako više i bolje postići, bio je jaki čimbenik napredovanja u znanju i dobroti.

4. Taj drugi uz kojega ste postojano rasli i napredovali jesu vaši učitelji. Često ste ih doživljavali kao gnjavatore, nemilosrdne i neugodne. A niste znali koliko su gorili od želje da vam što više ljudskosti i znanja podare. Vi ne znate koliko su se radovali svakom vašem napretku, pomaku, uspjehu ili dizanju iz neuspjeha. Boljeli su ih vaša tvrdoća i ponekad odbijanje poticaja, ohrabrenja ali i, možda kazni. Znali su kao iskusni ljudi, a često puta i mudri ljudi, da će s vremenom sve doći na svoje mjesto, da ćete kad - tad shvatiti što su htjeli, što su poduzimali i zašto su ponekad bili tvrdi i neumoljivi.

5. Taj drugi bez kojega ne biste duhovno rasli i postigli neke potrebne kvalitete za život jesu vaši župnici i vjeroučitelji. Oni su vam nastojali otvoriti poglede prema Bogu i moralnim vrednotama koji izvire iz vjere u osobnog Boga. Možda su baš oni u jednom razdoblju vašega života izgledali nekorisnima, dosadnima i gnjavatorima. Možda ste u njima gledali one koji ugrožavaju vašu mladenačku

slobodu i vaše radosne dane. Ali ćete se uvjeriti tijekom svoga života, što više budete sazrijevali, da je i njihova uloga bila od silne važnosti i vrijednosti u vašem životu. Vaši župnici i vjeroučitelji su bili kao neka vrsta vlakovođa, koji zadržavaju cijele kompozije na tračnicama. Ti vlakovi moraju ostati na tračnicama koje uvjetuju njihova kretanja. Vlakovi su kao zarobljenici tračnica, ali svi znamo da se havarijom zove skliznuće sa tračnica i često završava u katastrofama. Oni, vaši župnici i vjeroučitelji, ukazuju na neka duhovna načela, na poruku vjere bez koje je teško u životu, posebno u kušnjama i izazovima života. Znajte im biti zahvalni.

6. Ipak onaj Drugi bez kojega ne biste ni fizički ni ljudski ni duhovno mogli rasti jest Onaj po kome je sve stvoreno i po kome sve ima život i koji je svjetlo svijeta: Isus Krist, ugaoni kamen naše vjere, Crkve i čitavoga kršćanstva već 2000. godina. Bog od vječnosti, čovjek u povijesti, jest izvor svih darova za vas: i roditelja, i prijatelja, i učitelja i svećenika. U njemu smo primili najviše: u Isusu Kristu smo primili posinstvo Božje, to danas je Bog u njemu sve uzeo za svoje. Mi nismo rezultat slijepih sila svijeta, niti smo prepušteni igri slijepih sila neke sudbine. Mi smo ljubljena Božja djeca. Zato imate pravo na Božju ljubav po Kristu. Po njemu imate pravo na darove Duha Svetoga: mudrost, razum, znanje, savjet, jakost, pobožnost i strah Božji. Imate pravo na njegovu pomoć, na snagu za život.

Zato mu budite zahvalni i vjerni. Budite dostojni Božjeg povjerenja i dostojni svoje kršćanske vjere i njezinih etičkih i moralnih načela. Uvjerit ćete se što više budete koracali u život, da su upravo, svjetlo vjere i njezina moralna, životna načela od neprocjenjive važnosti.

Krist će postajati sve veći u vašem životu što budete željeli ostvariti sve vrijedniji život. Nema zapravo drugog istinskog temelja za

prava. Vrijeme je da se već jednom, oni koji žele ostati ovdje, osjećaju sigurnima. Vlast je dužna osigurati vam krv nad glavom i temeljnu uvjet življenja.

S druge strane, svjesni sadašnjih gospodarskih teškoća u Državi, apeliram na međunarodne organizacije i moćnike da pruže pomoć u rješavanju potreba svih prognanika i povratnika u cijeloj Državi.

Ako naša Država ne pokaze svoju zauzetost u rješavanju vaših brojnih teškoća, materijalnih i psiholoških, ako međunarodni čimbenici i humanitarne organizacije ne pokazuju pravичnost prema svima, neću oklijevati ponuditi vam rješenje.

Nedjeljko Zubović

čuva i sačuva od svakoga zla i u vama trajno umnaža plodove dobra. Vaš Nadbiskup će vas pratiti svojom molitvom na tom putu. Amen.

Mons. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski

valjani i sadržajni život. Nećete biti prevareni ako to povjerujete i budete se toga držali.

7. Na kraju želim u ime svih vas zahvaliti Bogu, Ocu našem, za sve ljude koji su do sada bili sudionici vašega puta, vašega rasta i sazrijevanja. Želim danas moliti blagoslov vaše staze i vaše korake. Neka Vas Gospodin

Knjige su promovirali zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, zatim provincijal Franje-vačke provincije sv. Jeronima u Zadru o. dr. Bernardin Skunca i s. Jadranka Mašina, redovnica družbe "Kćeri Milosrda" i vjeroučiteljica u župi sv. Šime u Zadru. U svojoj riječi nadbiskup Prenda među ostalim je naglasio da je autor knjige mons. Marijan Oblak u osamdeset i prvoj godini svoga života, pedeset i petoj godini svećeništva i četrdeset i drugoj godini biskupstva, od čega je dvadeset i pet godina bio ordinarij zadarske nadbiskupije. Mons. Oblak je intelektualac po izobrazbi, s naglašenim sklonostima prema knjižici i umnom radu, i do danas je ostao svjež, vitalan i aktivan. Knjiga je vrijedan doprinos teološkom razmišljanju u ovoj nadbiskupiji i dar u duhovnom napornu svima, kako redovnicama u prvom redu jer je njima i namijenjena, tako i svećenicima i redovnicima, da se svi obnovimo u vjeri u trojednoga Boga, istaknuo je nadbiskup Ivan Prenda, te zahvalio autoru na svesrdnoj duhovnoj potpori u ostvarenju i izgradnji ženskih redovničkih karizmi u nadbiskupiji zadarskoj. Zatim je o knjižici govorio dr. Bernardin Skunca, naglašavajući i nabratanjući značajne teološke doprinose precizno napisane u ovoj knjižici, koja su svjedocanstvo

U svećanoj dvorani Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" u Zadru, u srijedu 12. travnja, navečer, promovirana je knjiga zadarskog nadbiskupa u miru mons. Marijana Oblaka, naslovljena: "U ime Oca i Sina i Duha Svetoga – prema trećem tisućljeću", Zadar 2000., u izdanju Nadbiskupije zadarske. Knjiga je nastala kao plod jednogodišnjih predavanja redovnicama koje djeluju na području zadarske nadbiskupije na njihovim mjesečnim rekolekcijama, u trećoj pripravnoj godini pred Veliki jubilej Crkve, u godini Boga Oca 1999. Kako je sam autor naveo u uvodnoj riječi svoje knjige, dionice tih predavanja bile su i zadarske kolidirice benediktinskog samostana Svete Marije. Knjiga sadrži šezdeset i pet naslova, podjeljenih u deset tematskih cjelina, a obraduje sljedeće teme: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga; Vjerenjem u jednoga Boga sve-mogućega, stvoritelja neba i zemlje; Bog Otac i mi; Dvije tisućita godina, te prilozi.

jana Suhovara i drugih dobročinitelja. U obredu blagoslova i na svetoj misi sudjelovali su brojni župljani kao i njihovi gosti iz susjednih župa.

U svojoj propovijedi, oslanjajući se na biblijska čitanja, predvoditelj slavlja zadarski nadbiskup mons. Ivan Pređa je istaknuo: "Proroštvo o stijeni na Sionu ostvarilo se utjelovljenjem Isusa Krista, Sina Božjega i našega Otkupitelja. Njegov rođendan slavimo ovom godinom Velikog jubileja. On je postao stijena istine i života na koje se može osloniti svaki čovjek i cijelo čovječanstvo. Po križu i uskrsnuću posvjedočio je Oca i započeo novo štovanje Boga u duhu i istini. Danas nam je potrebno iznova suvremenom čovjeku ponuditi to duhovno bogatstvo. Crkva je zato u ovom vremenu svjesna potrebe vlastite ob-

nove u vjeri i vjernosti svome Gospodinu, te neumorno radi na svome obraćenju.

U tom je duhu predvoditelj slavlja pozvao sve župljane Suhovara da im obnovljena crkva bude mjesto obnovljenih susreta sa živim Bogom, posebno odgoja mladih u vjeri. "Predajem vam ovu crkvu da slavite Boga i izgrađujete zajedništvo u vjeri i kršćanskom življenju", istaknuo je na kraju svoje propovijedi zadarski nadbiskup mons. Ivan Pređa.

Misi blagoslova obnovljene župne crkve "Gospe od zdravlja" u Suhovarima uz domaćeg župnika don Antu Erstića sudjelovalo je više svećenika iz Zemnuničkog dekanata i Nadbiskupije, te ekonom Nadbiskupije don Srećko Petrov, ml.

Nedjeljko Zubović

PASTIRSKO OHRABRENJE BENKOVČKIM DOSELJENICIMA

Zadarski nadbiskup mons. Ivan Pređa posjetio je, u nedjelju 9. travnja, župu Benkovac. Razgledao je župnu crkvu koju Ministarstvo obnove izgrađuje na mjestu porušene, te se susreo s brojnim vjernicima i slavio svetu misu. Većina vjernika u župi Benkovac su prognanici i izbjeglice iz Bosne. Oni su mu iznijeli svoje velike poteškoće u svakodnevnom životu i izrazili svoju tjeskobu razvojem posljednjih događaja zbog kojih se osjećaju ugroženima. Još od dolaska u Benkovac prognanici iz Bosne doživjeli su od međunarodnih organizacija koje djeluju u tom gradu neravnopravan tretman u primanju pomoći. Sada se na njih vrši pritisak da iziđu iz dodijeljenih

stanova kako bi se srpsko pučanstvo moglo vratiti ili da se isele u treće zemlje. Zadnjih mjeseci je otišlo nekoliko desetaka obitelji, najviše u Kanadu. Oni su također rekli da se hrvatska vlast ne brine za njih dovoljno.

Nadbiskup im je za vrijeme svete mise uputio svoju pastirsku riječ razumijevanja i solidarnosti u njihovim nevoljama i među ostalim posebno istaknuo: "Uvijek sam se zalagao, u susretima s predstavnicima Vlade Republike Hrvatske i različitim međunarodnih organizacija, posebno s članovima OSCE-a, za prava svih ljudi na ovom području. Govorio sam i danas ću pred vama ponoviti: svi koji se žele vratiti u Bosnu, imaju na to pravo i nitko ih ne smije u tome sprečavati; svi koji žele ostaniti ovdje imaju na to pravo i nitko im to pravo ne smije uskratiti. Nitko od vas nije iz obijesti došao ovdje. Bili ste u strašnom ratu lišeni svega i spasavajući gole živote tražili ste utočište. Svima je poznato, i promatračima i našoj vlasti, kako ste teško živjeli ovih godina. Sada, kada se postavlja pitanje prava na vlasništvo, na što povratnici imaju pravo, mora se jednako postaviti pitanje i vašega zbrinjavanja, vaše sigurnosti i vaših ljudskih

ODREDBE

SVEĆENIČKI DAN

Broj: 1041/2000
Zadar, 24. svibnja 2000.

Draga braćo svećenici,

s radošću Vas pozivam na 39. SVEĆENIČKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE, koji će se održati u srijedu, 14. lipnja Svete jubilarne 2000. godine, u Pagu, u crkvi Gospe od Staroga grada, prema sljedećem rasporedu:

Program:

10 sati - Treći čas

I. Predavanje: Dr. Milan Špehar, Duh Sveti u životu svećenika

Pauza

II. Predavanje: O. mr. Jozo Milanović OSB, Svećenik i Euharistija

12,30 sati - Euharistijsko slavlje, predvodi o. Nadbiskup

13,30 sati - Objed u hotelu "Pagus"

Praktične upute:

- Dolazak u Pag osobnim vozilima (svećenici s otoka neka se dogovore o prijevozu s nekim od svećenika s kopna koji imaju vozilo)

- Ponijeti za koncelebraciju: naglavlak, albu, stolu i pojas.

Iščekujući s radošću naš susret, u Gospodinu Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v. r., nadbiskup

DAN REDOVNICA

Broj: 1042/2000
Zadar, 19. svibnja 2000.

Poštovane sestre,

s radošću Vas pozivam na ovogodišnji DAN REDOVNICA ZA REDOVNICE ZADARSKE NADBISKUPIJE, koji će se održati u Samostanu benediktinki svete Marije, u Zadru, u srijedu, 7. lipnja Svete jubilarne godine s početkom u 9 sati, prema sljedećem rasporedu:

Program

9 sati - Treći čas

I. Predavanje: O. mr. Jozo Milanović OSB, Euharistija - kruh djevice

II. Predavanje. O. fra Damir Cvitić OFM, Marija - službenica Ujeloavljenja i model

redovnice

11 sati - Pokorničko bogoslužje i Euharistijsko slavlje, predvodi o. Nadbiskup.

Zajednički ručak

S radošću iščekujući zajednički susret, u Gospodinu Vas pozdravljam i blagoslivljam.

Broj: 1043/2000
Zadar, 24. svibnja 2000.

Donosimo dopise Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" i Visoke teološko-katehetske škole u Zadru s kojima se obavljuje upis u školsku/akademsku godinu 2000-2001. U srдно potičem svu braću župnike na suradnju s objema institucijama glede upisa novih polaznika.

UPIS U SJEMENIŠTE I NADBISKUPSKU KLASIČNU GIMNAZIJU

+ Ivan, v. r. nadbiskup

NADBISKUPSKO SJEMENIŠTE "ZMAJEVIĆ"

Bp. 25/2000

Zadar, 22. travnja 2000.

U novu školsku godinu 2000./01. naše Sjemenište primat će nove sjemeništare. **To su tjelesno, duševno i duhovno zdravi mladići koji su završili osnovnu školu, a u sebi doživljavaju radost i želju svećeničkoga poziva, kojega u sjemeništu prepoznavaju i razvijaju.** Oni bi tijekom četverogodišnjeg školovanja u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji stanovali i odgajali se u Nadbiskupskom sjemeništu "Zmajević" u Zadru.

Osim njih i u sljedećoj školskoj godini u Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju (koja u I. razred planira upisati 30 novih učenika) upisali bismo također oko 15 mladića - željnih istinskog znanja i odgoja u pravim vrednotama - a da su iz dobrih kršćanskih obitelji. Oni bi, dakle, bili vanjski polaznici naše Gimnazije, a stanovali bi kod svojih roditelja.

Uvjeti za upis su:

Za nove sjemeništare: svjedodžbe VII. i VIII. razreda, rodni list, domovnica, prijava za najčešćaj (dobiva se u školi), kršni list, molba za prijam (vlastoručno napisana na prvoj stranici prvoga lista trgovačkog papira) te preporuka župnika.

crkve u Karinu, koju su potpisali nadbiskup,

črpkve u Karinu, koju su potpisali nadbiskup,

črpkve nadbiskupije, dopinosima vjernika i donacijama iz domovine i inozemstva.

Nedjeljko Zubović

s mladima župe Karin. Izgradnja nove župne vele krizmanice sestre Irena i Karolina Pinjuh

KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA U SV. STOŠIJI

nim, te proživljavaju duševne traume i nu-

U godini Velikog jubileja – 2000. od rodenja

Spasitelja Isusa Krista, organizirana je koriz-
mena duhovna obnova u katedrali sv. Stošije u
Zadru, od 7. do 9. travnja, za vjernike te župe,
kao i za sve ostale koji su željeli produbiti
svoju vjeru i doživjeti osobni susret s Bogom.
Duhovnu obnovu upriličenu na način semi-
nara za evangelizaciju Crkve predvodio je
mons. Milivoj Bolobanić, generalni vikar za-
darke nadbiskupije i župnik katedralne župe.
Voditelj je svoje kateheze i duhovne medita-
cije razlagao nazočnima u smislu osobnog
uvođenja vjernika u temeljno kršćansko
iskustvo kako ga predvida liturgijski obrednik
inicijacije.

Medu ostalim, na tom vjerničkom skupu
naglašena je velika duhovna potreba današn-
jeg čovjeka, opterećenog mnogovrsnim mu-
kama i tjeskobama, koje mu stvaraju nerješive
životne probleme i koji često puta ne vidi
izlaza iz njih. Čovjeka u svijetu i društvu u
kome živi razdiru svakovrsne sumnje pa i one
vjerske naravi. Mnogi ne vide pravi smisao
svoga života i lutaju bespućima, tražeći pravi
put. Puno je onih koji se osjećaju ojađenim,
ogorčenim, odbacnim, bezvoljnim, frustrira-

kao prilog tome je ova trodnevna, korizmena,
duhovna, obnova u Zadru, kojoj je u katedrali
sv. Stošije redovito prebivalo više stotina vjer-
nika. Svakako, glavna svrha te duhovne ob-
nove je osobni susret čovjeka s Bogom po
saktamentu pomirenja, što je većina prisutnih
vjernika i učinila. Zaključno euharistijsko
slavlje predvodio je zadarski nadbiskup mons.
Ivan Prena, koji je podržao tu župnu inicija-
tivu i nazočnima uputio svoju pastirsku riječ.

Nedjeljko Zubović

U subotu, 8. travnja 2000. godine, zadarski je
nadbiskup mons. Ivan Prena blagoslovio ob-
novljenu župnu crkvu "Gospe od zdravlja" u
Suhovarima. Crkva koja je sagrađena 1937.

godine, bila je u Domovinskom ratu teško
oštećena u borbama na crti bojišnice u okolici
Zadra. Sada je obnovljena u većini doprino-
som Nadbiskupije zadarske, darovima župi-

ponedjeljak. istoga dana, u 18 sati, imao je svetu misu i misijsku propovijed. Na koncu svete mise pročitao je program za cijeli tjedan. Program je počinjao svakog dana u 18 sati sa sv. misom i misijskom propovijedi. Misionar je svakoga dana ispovijedao od 9 do 12 sati i poslije podne od 15 sati do početka svete mise. Bio je oduševljen pristupom sakramentu sv. ispovijedi.

U propovijedima se dotaknuo najvažnijih pitanja naše vjere: obraćenje, vjera, ljubav, molitva, grijeh, problemi mladih, obiteljska

odgovornost za odgoj i posebno naglasio potrebu zajedničke molitve u obitelji. Zadnjeg dana, poslije sv. mise, održana je procesija s Presvetim oltarskim sakramentom. po povratku u crkvu, o. Misionar je podijelio svečani blagoslov vjernicima, koji su ispunili i posljednje mjesto u crkvi. Na koncu, župnik mu je zahvalio na njegovoj žrtvi, koja će sigurno imati pozitivne i korisne plodove u življenju vjere.

Fra Frano Samodol,
župnik

BLAGOSLOV GRADILIŠTA I POLAGANJE TEMELJNOG KAMENA NOVE ŽUPNE CRKVE U KARINU

Četvrte korizmene nedjelje, 2. travnja, zadarski je nadbiskup mons. Ivan Prenda blagoslovio gradilište i postavio temeljni kamen za izgradnju nove župne crkve "Sv. Terezije od Djeteta Isusa" u novo utemeljenoj župi Karin. Župu Karin, koju je svojim dekretom od 27. prosinca 1999. godine, utemeljio zadarski nadbiskup danas nastavju doseljenici iz raznih krajeva Hrvatske, Bosne i Hercegovine, te povratnici iz inozemstva kojih se do sada nastanilo više od 1500 osoba, a u niža četiri razreda Osnovne škole nastavu pohađa šezdesetak djece, dok ostali osnovci i srednjoškolci putuju na nastavu u Obrovac. Vjernici župe Karin se okupljaju na molitvene, liturgijske i euharistijske susrete u privremenom liturgijskom prostoru, i kao što je na dan proglašenja župe, 1. siječnja 2000. bilo obznanjeno da će uskoro započeti izgradnja nove župne crkve, to se danas i obistinilo. Nakon pribavljene potrebne tehničke dokumentacije i obavljenih svih potrebnih pripremnih zemljanih radova pristupilo se izgradnji nove župne crkve "Sv. Terezije od Djeteta Isusa" po projektu ing. Željka Čirjaka iz Zadra, a u izvedbi građevinskog poduzeća "Maraš" iz Vrsi.

Na slavlju blagoslova gradilišta i polaganja kamena temeljca okupilo se mnoštvo domaćih vjernika, te vjernika iz susjednih župa Pridrage i Kruševa i Bibinja. Domaći župnik don Nikola Tokić pozdravio je sve nazočne, na poseban način predvoditelja slavlja zadarskog nadbiskupa s desetoricom svećenika koji su uzveličali to slavlje, te istaknuo da se u ovoj jubilarnoj godini i u godini utemeljenja župe Karin vjernici osjećaju ojačani u vjeri i osvježenih Duhom Svetim, jer se u njihovoj sredini izgrađuje novi "Dom Božji i kuća molitve". Blagoslovom temeljnog kamena i izgradnjom nove župne crkve ovo mjesto postat će i u formalnom smislu prava župna zajednica, što do sada nije bila, a u župnoj crkvi će vjernički Božji narod pronaći "dom svoga spasenja i milosti, a sebe izgrađivati u istini i ljubavi", naglasio je župnik. Nakon uvodnih molitava i navještaja Božje Riječi mnoštvu se obratio svojom riječi predsjedatelj liturgijskog slavlja zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, koji je istaknuo duhovnu važnost župne crkve unutar vjerničke zajednice u kojoj će se navještati Božja Riječ, slaviti sakramenti spasenja i ostvarivati vjerničko zajedništvo. Pri svršetku obradnog slavlja pročitana je i potpisana Povelja blagoslova gradilišta i polaganja temeljnog kamena nove župne

Za vanjske učenike: svjedodžbe VII. i VIII. razreda, rodni list, domovnica, prijava za natječaj (dobiva se u školi), pismena preporuka župnika. Najniži broj bodova potrebnih za upis je 48 od mogućih 60. Bodovi se dobiju tako što se zbroje ocjene iz hrvatskoga jezika, stranoga jezika, matematike, povijesti, zemljopisa i općeg uspjeha u VII. i VIII. razredu osnovne škole.

Prijavljivanje za upis u prvom (ljetnom) roku, za prvi upisni krug planira se 27. i 28. lipnja 2000. Razredbeni postupak i objava rezultata (bodovne liste) do 4. srpnja 2000., a upis 4. i 5. srpnja 2000. Za drugi upisni krug ljetnog roka prijavljivanje, objava bodovne liste i upis planiraju se 7. i 10. srpnja 2000. Prijavljivanje i upisi u drugom (jesenskom) upisnom roku planiraju se od 28. do 31. kolovoza 2000.

Učenici koji su ostvarili pravo upisa upisuju se u utvrđenim rokovima na osnovi izvornih dokumenata koje prilažu uz upisnicu.

U jesenskom uspisnom roku najniži broj bodova je 44 boda. Dakle, u gimnazijske programe ne mogu se upisati učenici koji imaju manje od 44 boda.

Svi kandidati, i za Sjemenište i za Gimnaziju, prije upisa trebaju obaviti posebni razgovor s jednim od odgojitelja u Sjemeništu. Odgovarajući razgovor treba također obaviti barem jedan od roditelja.

Razgovori s kandidatima za Gimnaziju i njihovim roditeljima obaviti će se 27. i 28. lipnja, a s kandidatima za Sjemenište i njihovim roditeljima 30. lipnja i 1. srpnja 2000.

Svi učenici kupuju potrebne knjige vlastitim sredstvima, osobno ili organizirano preko škole (ukoliko se organizira).

Za svakog sjemeništara Zadarske nadbiskupije roditelji (župnik ili župa) dužni su Sjemeništu mjesečno doprinostiti svoj skromni doprinos u iznosu od 200,00 kn.

S poštovanjem,

Ravnatelj:
Don Joso Kokić

VISOKA TEOLOŠKO-KATEHETSKA ŠKOLA
U ZADRU

Broj: 69/2000
Zadar, 11. svibnja 2000.

Uvjeti za upis na Visoku teološko-katehetsku školu u Zadru:

Pismena provjera znanja:

- Prvi rok: 10. srpnja 2000. godine u 10 sati, u prostorijama VTKŠ-e, Trgsv. Stošije 2 /Sjem. "Zmajević/
- Drugi rok: 11. rujna 2000. godine u 10 sati /isto mjesto/

Provjera znanja bit će iz poznavanja Kršćanskoga nauka:

- Sveto pismo
- Apostolsko vjerovanje
- Sakramenti
- Moral

- Crkvena godina

(„Snagom Duha”, uvođenje u vjeru i život kršćanske zajednice, KS Zagreb, 1990., str. 185-237).

Za upis su potrebni sljedeći dokumenti:

1. Kršni list
2. Domovnica
3. Svjedodžbe od I. do IV. razreda srednje škole
4. Svjedodžba o završenoj četverogodišnjoj srednjoj školi
5. Preporuka župnika
6. Dvije fotografije
7. Molba

Dokumente treba predati u Tajništvo Škole prije polaganja pismenog ispita.

Ravnatelj:

Dr. Tomislav Bondulić

OBAVIJEŠTI

DUHOVNE VJEZBE ZA PREZBITERE ZADARSKKE NADBISKUPIJE

I. krug

Datum: Od 3. do 5. srpnja 2000.

Mjesto: Samostan sv. Pavla na Skoljiću

Voditelj: Mons. dr. Vlado Kosić, pomoćni biskup zagrebački

biskup zagrebački

trebinsko-mrkanski

mostarsko-duvanjski i apost. administrator

Mjesto: Samostan Kćeri milosrda, Ugljan

Datum: Od 4. do 6. rujna 2000.

II. krug:

Raspored sudjelovanja na duhovnim vježbama u I. i II. krugu svećenici neka dogovore s dekanima, vodeći računa o tome da jedan dio župnika u dekanatu bude u župama dok su drugi na duhovnim vježbama. Dekani su dužni javiti Nadbiskupskom ordinarijatu koji će svećenici iz njihova dekanata sudjelovati u I. a koji u II. krugu duhovnih vježbi.

VIJESTI I DOGAĐAJI

MONAŠKO REĐENJE NA ČOKVCU

U nedjelju, 6. veljače 2000., godine, u našem samostanu sv. Kuzme i Damjana na Čokvcu naša zajednica zajedno s dragim gostima radošno je proslavila monaško posvećenje brata Alojzija Toića, koji je tom prigodom uzео monaško ime Dorotej. Za taj svećani dan nas tojali smo se što bolje duhovno pripremiti. Brat Dorotej obavio je duhovnu pripremu i obnovu kod naših sestara u Krku.

Radosti ovog slavlja pridonijeli su na osobit način posvećenikovi roditelji, rodbina i prijatelji. Slavju je pribivalo dosta vjernika s otoka Pašmana, a župljani župe Tkon privedodio je o. Marcel Rooney, opat primas Svetu misu i obred monaškog posvećenja Benediktinske konfederacije, koji je za tu prigodu došao iz Rima. Uz opata primasa koncelebrirali su brata svećenici naše zajednice, posvećenikove kolege i župnici susjednih župa. Krčku biskupiju, rodnu biskupiju brata Doroteja, predstavljao je mons. Franjo Večić, generalni vikar.

Sklad i ljepotu liturgije pratila je sabrana molitva za našeg brata, koji je monaškim posvećenjem postao i punopravni član našeg bratstva. Molili smo zajedno s njim zagovor nebeske Majke i svih svetih pjevajući litanije koje je za tu prigodu brat Dorotej napisao. Pjevanjući *Suscipe*, ruku uzdignutih k nebu, brat je Dorotej potvrdio kako je njegovo uzdanje u Gospodinu, koji je blago pružio svoju i u času njegova predanja po monaškom posvećenju. Povelju koju je na oltaru potpisao s opatom

Čokovski Benediktinac

MISIJE U ŽUPI KRUŠEVO

U ovoj jubilarnoj godini, od 26. ožujka do 2. travnja, u Kruševu, održane su misije.

Misije su započele 26. ožujka u 11 sati, svećanom misom, a otvorio ih je o. fra Mladen Kovačević, gvardijan samostana u Karinu.

Misionar o. fra Silvestar Aratić nije mogao stići jer je toga dana imao završiti misije u Slavonskom Brodu.

Fra Mladen Kovačević biran je riječima predočio zmaćenje misija za župu Kruševo kao i za svakog pojedina. Misionar je stigao u